

► Unha
forma propia
de facer
empresa ◀

Programa de actuacións 2005-2006

Consellería de Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais
Consello Galego de Cooperativas

Edita

Xunta de Galicia

Consellería de Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais, Dirección Xeral de Relacións Laborais
Consello Galego de Cooperativas

Deseño gráfico

OCUMOdeseño

Impresión

Litonor

Depósito Legal

C-875-2005

Índice

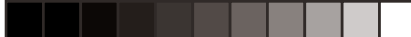

Introdución	• 11
104 Liñas de actuación para os anos 2005 e 2006	• 15
1.- Área de Desenvolvemento Empresarial	• 17
Obxectivo 1.1.- Análise, selección e acompañamento da viabilidade empresarial	• 17
Obxectivo 1.2.- Mellora da estratexia competitiva: calidade total, diferenciación de produtos, e eficiencia	• 18
Obxectivo 1.3.- Diversificación e crecemento da cifra de negocio	• 18
Obxectivo 1.4.- Dimensión: fusiós, absorcións e intercooperación	• 19
Obxectivo 1.5.- Reforzamento do investimento estratéxico en tecnoloxía, formación e innovación, e consolidación da estrutura empresarial interna	• 20
2.- Área de Desenvolvemento Societario.....	• 23
Obxectivo 2.1.- Reforzamento dos valores cooperativos a través da promoción de prácticas de desenvolvemento da responsabilidade social.....	• 23
Obxectivo 2.2.- Análise, selección e tutela das condicións de viabilidade societaria	• 24
Obxectivo 2.4.- Deseño e aplicación de sistemas que permitan concretar a aplicación práctica de principios e valores.....	• 25
3.- Área de Divulgación, Educación, Formación e Investigación.....	• 29
Obxectivo 3.1.- Especialización, coordinación e continuidade na formación	• 29
Obxectivo 3.2.- Divulgación da fórmula empresarial cooperativa	• 31
Obxectivo 3.3.- Promoción e potenciación da formación cooperativa en todos os niveis dos sistemas educativo e formativo	• 33
Obxectivo 3.4.- Impulso da investigación en materia cooperativa e fomento da transferencia de coñecementos no seo da cooperativa e a través das relacións de intercooperación.....	• 34
4.- Área de Emprego e Desenvolvemento Territorial.....	• 37
Obxectivo 4.1.- Estimulo do emprendemento cooperativo e consolidación de proxectos.....	• 37
Obxectivo 4.2.- Aproveitamento das potencialidades da fórmula empresarial cooperativa polas estruturas de desenvolvemento local.....	• 39

Obxectivo 4.3.- Participación das cooperativas no desenvolvemento local	• 40
Obxectivo 4.4.- Definición de protocolos e códigos de actuación cooperativa en materia de emprego.....	• 41
5.- Área de Financiamento e Xestión Financeira	• 43
Obxectivo 5.1.- Potenciación da axeitada xestión e planificación financeira como ferramenta clave da xestión empresarial	• 43
Obxectivo 5.3.- Promoción de mecanismos que permitan canalizar axeitadamente os recursos financeiros para o movemento cooperativo.....	• 44
Obxectivo 5.4.- Establecemento dun sistema de garantías financeiras para as cooperativas e de avaliación específica de riscos	• 45
6.- Área de Consolidación Institucional.....	• 49
Obxectivo 6.1.- Potenciación do consello galego de cooperativas.....	• 49
Obxectivo 6.2.- Consolidación e impulso das políticas de promoción e divulgación do cooperativismo	• 51
Obxectivo 6.3.- Fomento do asociacionismo e da presenza do cooperativismo en foros socioeconómicos. Participación nas políticas activas	• 52
Obxectivo 6.4.- Coordinación das accións administrativas e das medidas de apoio ao cooperativismo.....	• 55
Obxectivo 6.5.- Dotación de medios para a posta en marcha da nova organización e funcionamento dos rexistros de cooperativas.....	• 56
7.- Área de Cooperativas Agrarias e de Explotación Comùn.....	• 59
Obxectivo 7.1.- Dimensionamento e integración cooperativa.....	• 59
Obxectivo 7.2.- Profesionalización da xestión e mellora das prácticas de goberno.....	• 60
Obxectivo 7.3.- Mellora da estratexia competitiva: calidade, trazabilidade e seguridade alimentaria. Marca cooperativa e marketing cooperativo.....	• 61
Obxectivo 7.4.- Fomento da industrialización e comercialización das producións agrarias. Consolidación e competitividade nos mercados actuais	• 61

Obxectivo 7.5.- Adaptación aos cambios operados no ámbito rural: modernización, diversificación de actividades e implantación de novos servizos.....	• 62
Obxectivo 7.7.- Fomento do asociacionismo agrario para a explotación en común.....	• 63
8.- Área de Cooperativas que Asocian Traballo	• 65
Obxectivo 8.1.- Desenvolvemento de sistemas organizativos propios en base á especial condición dos socios das cooperativas que asocian traballo	• 65
Obxectivo 8.2.- Apoio ao crecemento mediante a potenciación societaria e a dinamización dos cadros de persoal.....	• 66
Obxectivo 8.3.- Estímulo das condicións de viabilidade	• 66
Obxectivo 8.4.- Asociacionismo, intercooperación e integración cooperativa.....	• 68
Obxectivo 8.5.- Posta en marcha de estratexia sectorializadas	• 69
9.A.- Subárea de Servizos e Transportes.....	• 71
Obxectivo 9.A.2.- Mellora da posición no mercado, impulso da calidade e da diferenciación..	• 71
Obxectivo 9.A.3.- Integración das microempresas e promoción e extensión das cooperativas como fórmulas de apoio de actividades empresariais independentes	• 71
Obxectivo 9.A.4.- Diversificación da actividade cooperativizada, prestación integral de servizos aos socios e plena utilización das novas tecnoloxías	• 73
9.b.- Subárea de Cooperativas de Vivendas.....	• 75
Obxectivo 9.b.2.- Potenciación da protección pública para as promocións cooperativas e impulso doutras formas de intercooperación.....	• 75
Obxectivo 9.B.3.- Promoción de cooperativas de vivendas en réxime de alugueiro.....	• 76
Obxectivo 9.B.4.- Avaliación e mellora da xestión e desenvolvemento de aspectos organizativos e de regulacións específicas	• 76
9.C.- Subárea de Consumo	• 79
Obxectivo 9.C.1.- Divulgación específica. Defensa e protección de consumidores e usuarios ..	• 79
Obxectivo 9.C.3.- Intercooperación co sector produtivo	• 80
Obxectivo 9.C.4.- Inmersión en novas tecnoloxías e consumo a través da rede.....	• 80

10.- Área de Cooperativas de Servizos Sociais e Integración Social.....	• 83
Obxectivo 10.1.- Establecemento de liñas de promoción e apoio específicas, que contemplan a divulgación e formación práctica vinculada a proxectos	• 83
Obxectivo 10.2.- Implantación de modelos organizativos e de xestión vinculados á profesionalización, á calidade e á diversificación e ampliación da oferta de servizos	• 84
Obxectivo 10.4.- Recoñecemento do labor social das cooperativas e concertación e coordinación coas administracións públicas e outras entidades para a prestación de servizos e desenvolvemento de programas de inserción.....	• 85
11.- Área de Cooperativas do Mar	• 89
Obxectivo 11.1.- Análise específica das experiencias e pontencialidades por subsectores.....	• 89
Obxectivo 11.2.- Divulgación e formación específica	• 90
Obxectivo 11.3.- Análise e concertación de modelos organizativos e de xestión.....	• 91
Obxectivo 11.4.- Impulso de proxectos asociativos en réxime cooperativo	• 92
Obxectivo 11.5.- Estímulo para a transformación de estruturas asociativas en cooperativas	• 93
12.- Área de Monte e Cooperativas.....	• 97
Obxectivo 12.1.- Elaboración, divulgación e implantación de modelos cooperativos para a produción madeireira sostible en montes de particulares.....	• 97
Obxectivo 12.2.- Fomento e implantación das cooperativas na comercialización da madeira.....	• 98
Obxectivo 12.3.- Impulso dunha maior presenza das cooperativas na xestión sostible do monte	• 98
Obxectivo 12.5.- Artellamento dunha maior colaboración das comunidades de montes e as cooperativas.....	• 100
40 Liñas de actuación para o ano 2005.....	• 101

Introducción

A presenza do cooperativismo en Galicia é certamente significativa. Ten unha compensada distribución en todo o territorio, espallado no mundo rural e no mundo urbano, e con presenza na maioría dos concellos da comunidade. Representa o 4,1 % das cooperativas do conxunto do Estado; e destaca o peso importante das cooperativas agrarias por volume de socios e peso das súas actividades, sendo tamén numerosas as experiencias de traballo asociado.

En termos de emprego é altamente interesante o dato de que en Galicia o cooperativismo xera 23.000 postos de traballo, entre directos, xerados e inducidos, é dicir, máis do 2% dos ocupados galegos están vinculados ao cooperativismo, tratándose ademais dun emprego de calidade, xa que a temporalidade neste sector constitúe a metade que no conxunto da poboación ocupada en xeral.

O movemento cooperativo en Galicia agrupa a máis de 83.000 socios, cunha dinámica de evolución fortemente crecente, e cunha importancia apreciablemente maior en determinados colectivos: agricultores, mozos e mulleres, e un volume de facturación de máis de 2.300 millóns de euros. Estas cifras, ademais doutros indicadores, amosan que as empresas cooperativas constitúen unha importante realidade e unha esperanza de futuro para o desenvolvemento económico e social de Galicia.

Partindo desta realidade e con ampla participación e consenso, foi elaborado o seu Plan estratéxico que contempla un total de 168 liñas de actuacións, dirixidas ao desenvolvemento integral desta fórmula empresarial en Galicia. Estas liñas pretenden enmarcar as actuacións dos axentes públicos e privados nesta materia, durante os seis anos que abrangue o período de vixencia do plan, desde o presente ano ata o 2010.

O elevado número de actuacións propostas, o seu carácter ambicioso, a participación de múltiples actores, a interrelación das distintas medidas, o distinto grao de maduración que precisan e a limitación de medios e recursos públicos, obrigan a secuenciar o impulso das distintas liñas para conseguir unha maior eficacia das medidas propostas. Ben entendido que todas as liñas de actuacións poden ser desen-

voltas polos distintos actores en calquera momento do período e que algunhas delas están a ser efectivizadas actualmente, como non podería ser doutra maneira nun proceso de carácter dinámico.

Con estas premisas o Consello Galego de Cooperativas aprobou unha proposta de actuacións que contempla o impulso de 104 medidas durante o bienio 2005-2006, coa meta de acadar realizacións significativas en todas elas na primeira avaliación intermedia do plan (1-1-2007). As restantes 64 medidas, deberán ser obxecto de especial atención durante o período restante co ritmo que aconselle a análise das actuacións realizadas.

Nun maior nivel de concreción e de asignación de recursos e dada a necesidade de afrontar o desenvolvemento das 104 medidas propostas dun xeito gradual, identificáronse 40 delas que deben abordarse de xeito inmediato durante o que resta deste ano, sen prexuízo de procurar a posta en marcha de todas as posibles pero realizando un exercicio de realismo á hora de sinalar metas alcanzables. Neste proceso de identificación, primaron aquelas liñas que resultan claves para a efectiva aplicación doutras, así como a creación dos mecanismos e ferramentas que resultan necesarias para acadar grupos de obxectivos cun alto grao de interrelación.

Prestouse especial atención á posta en marcha de medidas que incidan no mantemento e crecemento do emprego, cunha dobre vertente. Por unha banda incidindo na mellora da competitividade empresarial cooperativa como recurso estrutural para manter os niveis de ocupación nun sector primario sometido a un descenso continuado. Pola outra, activando as potencialidades do autoemprego cooperativo, con actuacións coordinadas e integrais sen precedentes, que incrementarán o emprego estable e de calidade, e permitirá incidir especialmente na incorporación laboral de mulleres e xente nova.

Relaciónase a continuación as medidas propostas para os anos 2005 e 2006, así como o resumo das identificadas para a súa inmediata posta en marcha ao longo do ano 2005.

104 Liñas de actuación para os anos 2005 e 2006

Área de desenvolvemento empresarial

OBXECTIVOS	LIÑAS
1.1- Análise, selección e acompañamento da viabilidade empresarial.	1.1.a- Axudas para o acompañamento na creación e consolidación de empresas cooperativas. 1.1.b- Promoción de Gabinetes de orientación e desenvolvemento de proxectos e titores especializados.
1.2- Mellora da estratexia competitiva; calidade total, diferenciación de produtos, e eficiencia.	1.2.a- Promoción das políticas de calidade.
1.3- Diversificación e crecemento da cifra de negocio.	1.3.a- Elaboración de programas sectoriais.
1.4- Dimensión: fusións, absorcións e intercooperación.	1.4.a- Axudas e incentivos públicos de apoio aos procesos de concentración empresarial. 1.4.b- Promoción de asistencia técnica específica para os procesos de integración.
1.5- Reforzamento do investimento estratéxico en tecnoloxía, formación e innovación, e consolidación da estrutura empresarial interna.	1.5.b- Apoio ao investimento da empresa cooperativa. 1.5.c- Subvencións e investimentos para a incorporación e a diversificación na utilización das novas tecnoloxías da información e da comunicación. 1.5.d- Apoio aos procesos de transformación e industrialización. 1.5.e- Subvencións ao emprego de persoal cualificado.

1.- Área de Desenvolvemento Empresarial

🌀 Obxectivo 1.1.- Análise, selección e acompañamento da viabilidade empresarial.

▶ 1.1.a.- Axudas para o acompañamento na creación e consolidación de empresas cooperativas.

Facilitando a posta en marcha de iniciativas empresariais de economía social mediante asistencias técnicas e análises prospectivas, rigorosas e formalizadas das condicións de viabilidade económica e financeira.

Asemade posibilitando o asesoramento e acompañamento nas distintas áreas da xestión empresarial, particularmente para as empresas de nova creación, para cooperativas que proveñan de empresas en crise, para afianzar a viabilidade económica de novas incorporacións de socios, para orientar na fase de legalización da entidade e para a elaboración de plans de empresa. Tamén naquelas iniciativas de carácter extraordinario que afecten á viabilidade da empresa ou á implantación de novas tecnoloxías que contribúan a unha mellora da súa competitividade.

▶ 1.1.b.- Promoción de Gabinetes de orientación e desenvolvemento de proxectos e titores especializados.

Avanzando na creación dun sistema titorial de asesoramento e acompañamento de proxectos, desde as etapas iniciais e baixo o prisma cooperativo.

Para isto cómpre potenciar o desenvolvemento dunha bolsa de técnicos en cooperativismo e facilitar o intercambio de oferta e demanda de profesionais e servizos.

 Obxectivo 1.2.- Mellora da estratexia competitiva: calidade total, diferenciación de produtos, e eficiencia.

 1.2.a.- Promoción das políticas de calidade.

É necesaria a continuidade no esforzo por implementar políticas de calidade nas cooperativas, con actuacións de diagnose, implantación e seguimento de técnicas globais de xestión da calidade e de mellora da produtividade, de xeito que se potencien os procesos conducentes á obtención das correspondentes certificacións. Asemade, procede avanzar no deseño de sistemas e certificacións de calidade e no desenvolvemento de ferramentas de autoavaliación da calidade.

Cómpren, por tanto, liñas específicas de apoio ás cooperativas para a aplicación de políticas de calidade, incluída a información sobre normas aplicables. Estas deben enfatizar, en particular, a promoción do compromiso e do protagonismo das cooperativas na identificación da trazabilidade dos produtos, na garantía de seguridade alimentaria, así como na implementación de prácticas medioambientais sustentables.

 Obxectivo 1.3.- Diversificación e crecemento da cifra de negocio.

 1.3.a.- Elaboración de programas sectoriais.

Promovendo programas específicos de actuación para o desenvolvemento cooperativo naqueles eidos e actividades en que, dadas as súas características, dada a natureza concreta das cooperativas e o tipo de socios máis habitual, as cooperativas poden ter vantaxes comparativas e achegar un valor engadido económico-social singular.

En consecuencia, definición e singularización dos apoios no marco dos devanditos programas.

Obxectivo 1.4.- Dimensión: fusións, absorcións e intercooperación.

1.4.a.- Axudas e incentivos públicos de apoio aos procesos de concentración empresarial.

Establecendo liñas específicas que respalden, favorezan e discriminen positivamente os proxectos daquelas cooperativas inmersas en procesos de integración.

Cómpre, neste sentido, extremar o rigor na concesión das axudas, de xeito que se atenda á viabilidade e eficiencia dos proxectos resultantes.

1.4.b.- Promoción de asistencia técnica específica para os procesos de integración.

Os procesos de integración presentan, en maior ou menor medida, certa complexidade, derivada da amplitude de variables que se deben considerar e da variedade de aspectos para concertar. Son ademais procesos que requiren dunha condución pactada, dunha información completa e adecuada e duns ritmos acaídos, nun escenario de confianza e diálogo. Por conseguinte, o asesoramento e acompañamento semella particularmente necesario para a súa boa culminación.

 Obxectivo 1.5.- Reforzamento do investimento estratéxico en tecnoloxía, formación e innovación, e consolidación da estrutura empresarial interna.

 1.5.b.- Apoio ao investimento da empresa cooperativa.

En particular aqueles investimentos que contribúan á súa creación, ou á consolidación e mellora da súa competitividade.

Incentivando, entre outros, a incorporación de maquinaria, equipamentos, infraestruturas e, en xeral, os investimentos en activo fixo. Tamén atendendo ás específicas necesidades neste ámbito das empresas de servizos. E, así mesmo, prestando atención aos investimentos necesarios para a avaliación e adecuación da empresa á normativa sobre protección de riscos laborais e á realización de servizos medioambientais e actuacións concretas de protección do medio ambiente.

 1.5.c.- Subvencións e investimentos para a incorporación e a diversificación na utilización das novas tecnoloxías da información e da comunicación.

Reforzaranse as políticas concretas de fomento para a dotación de equipamento para o procesamento da información, comunicacións e aplicacións informáticas.

Fomentarase tamén, entre outros, o comercio electrónico, de xeito que se promova o deseño e implantación de accións e, en particular, mediante a creación de redes que engloben o maior número de cooperativas posible.

▶ 1.5.d.- Apoio aos procesos de transformación e industrialización.

Promoveranse iniciativas que transformen as materias primas ou os produtos intermedios de orixe cooperativa en bens máis elaborados, para captar un valor engadido superior para as cooperativas e os seus socios.

Prestarase especial atención, en particular, a aqueles procesos encamiñados a completaren os ciclos produtivos e posibilitaren a oferta cooperativa directa de bens finais de consumo nos mercados.

▶ 1.5.e.- Subvencións ao emprego de persoal cualificado.

Incentivarase a incorporación ás cooperativas de persoal cualificado, de acordo coas súas necesidades técnicas e de xestión.

Particularmente potenciando a profesionalización das tarefas técnicas da entidade, e a contratación de xerentes e directivos. Tamén se potenciará, de ser o caso, a utilización de xerencias ou asesorías compartidas e, en xeral, os acordos de cooperación e os proxectos comúns en materia de xestión interna.

Área de desenvolvemento societario

OBXECTIVOS	LIÑAS
2.1- Reforzamento dos valores cooperativos a través da promoción de prácticas de desenvolvemento da responsabilidade social.	2.1.a- Desenvolvemento do Balance Social e outras ferramentas globais de xestión social.
2.2- Análise, selección e tutela das condicións de viabilidade societaria.	2.2.a- Creación dunha comisión de traballo para o desenvolvemento societario dentro do Consello Galego de Cooperativas. 2.2.b- Promoción de axudas para a titoría e acompañamento específico para garantir a viabilidade societaria.
2.4- Deseño e aplicación de sistemas que permitan concretar a aplicación práctica de principios e valores.	2.4.a- Promoción do papel da muller nas cooperativas. 2.4.b- Promoción do papel da xente nova nas cooperativas. 2.4.d- Fomento da incorporación de novos socios en cooperativas.

2.- Área de Desenvolvemento Societario

🌀 Obxectivo 2.1.- Reforzamento dos valores cooperativos a través da promoción de prácticas de desenvolvemento da responsabilidade social.

▶ 2.1.a.- **Desenvolvemento do Balance Social e outras ferramentas globais de xestión social.**

Estas ferramentas permitirán poñer en valor a aplicación práctica de principios e valores. O seu desenvolvemento, divulgación e implantación progresiva permitirá analizar o grao de cumprimento das cooperativas en relación coa súa responsabilidade social e avaliar o grao de integración dos principios e valores cooperativos na xestión diaria.

Servirán para facilitar información a reitores, xerencias e socios para a toma de decisións no ámbito sociolaboral, no do desenvolvemento societario, e no da sustentabilidade das actividades da cooperativa en relación co seu contorno social e medioambiental. Promoverá, por tanto, o desenvolvemento de novas estratexias e accións que reforcen a dimensión social da cooperativa (entre outras, políticas de recursos humanos, de integración de colectivos desfavorecidos, de integración de variables medioambientais, etc.).

Debe perseguirse a súa concreción práctica en instrumentos sinxelos, baseados en modelos de indicadores que permitan a súa implantación e uso nas cooperativas, de tal xeito que se fomente a súa autonomía. De maneira que a súa implementación e utilización paulatina e progresiva, poida sentar as bases dunha certificación de calidade social cooperativa.

 Objetivo 2.2.- Análise, selección e tutela das condicións de viabilidade societaria.

 2.2.a.- Creación dunha comisión de traballo para o desenvolvemento societario dentro do Consello Galego de Cooperativas.

Impulsará un corpo de coñecementos e ferramentas prácticas relacionadas co desenvolvemento societario, tendo en conta a práctica inexistencia de materiais específicos. Servirá para dinamizar a conexión entre formación-investigación e realidade cooperativa en todo o que ten que ver con desenvolvemento societario. Así como para divulgar entre as cooperativas o Balance Social e os modelos de boas prácticas e os códigos de conduta máis acaídos.

Velará pola promoción e divulgación institucional das boas prácticas das cooperativas cara á sociedade.

 2.2.b.- Promoción de axudas para a tutoría e acompañamento específico para garantir a viabilidade societaria.

Tanto no inicio como no desenvolvemento da cooperativa e prestará especial atención á inclusión nos plans de empresa dos proxectos de viabilidade na área organizativa e societaria.

A promoción de medidas de tutoría e acompañamento para reforzar a viabilidade empresarial proposta na Área correspondente (ÁREA 1) é inseparable e, por tanto, debe ampliarse coa posta en marcha de asistencias técnicas especializadas no eido da viabilidade societaria.

Por conseguinte, a posta en marcha de gabinetes de orientación e desenvolvemento de proxectos, a creación dunha estrutura titorial especializada de asesoramento

e acompañamento de proxectos, e os mecanismos de intercambio de oferta e demanda de profesionais e servizos e de experiencias e de transferencia de coñecementos, alí formulados, deben incorporar persoal especializado en materia societaria.

Atenderase, especialmente, aos novos proxectos e ás cooperativas que proveñan de empresas en crise, así como a aqueles momentos de especial transcendencia societaria (incorporación de novos socios, perfeccionando os mecanismos para a súa selección, redimensionamento, integracións, fusións, etc.).

🌀 **Obxectivo 2.4.-** Deseño e aplicación de sistemas que permitan concretar a aplicación práctica de principios e valores.

▶ **2.4.a.- Promoción do papel da muller nas cooperativas.**

Fomentando as actitudes favorables para a non discriminación por sexo a través de medidas como procesos formativos, guías de boas prácticas, intercambio de experiencias, etc.

Incentivando a incorporación de mulleres ás cooperativas con apoios económicos e doutros tipos de xeito que faciliten a flexibilización de horarios, de estruturas organizativas, etc. Con medidas tendentes á conciliación da vida laboral e familiar, de tal maneira que os socios e socias poidan compatibilizar as súas responsabilidades nestes dous ámbitos: servizos de atención á infancia (escolas infantís, coidado a domicilio, etc.), servizos de axuda a domicilio, etc.

Incentivando que as mulleres teñan representación adecuada nos consellos reitores e órganos de goberno. E potenciando as relacións de intercooperación en aspectos relacionados coa equiparación plena da muller nas cooperativas.

▶ 2.4.b.- Promoción do papel da xente nova nas cooperativas.

De xeito que se garanta a renovación e continuidade do proxecto cooperativo, fomentando a incorporación plena da xente nova ás cooperativas en tódolos ámbitos, mesmo nos decisorios e de responsabilidade.

Cómpre a posta en marcha de incentivos económicos e doutras medidas que promovan actitudes favorables e potencien este papel. Entre outras, a promoción de prácticas profesionais e estadias, a flexibilización de horarios que permitan compatibilizar traballo e estudos, a adaptación das estruturas organizativas, a difusión de guías de boas prácticas, o desenvolvemento de programas formativos específicos e as relacións de intercooperación e intercambio de experiencias, etc.

▶ 2.4.d.- Fomento da incorporación de novos socios en cooperativas.

Como un importante instrumento para ampliar o impacto do cooperativismo no desenvolvemento económico e social e, ao tempo, garantir o seu crecemento e permitir melloras na súa dimensión que afiancen a súa posición nos mercados.

Débese incentivar o crecemento en socios mediante axudas á incorporación, promovendo as iniciativas que permitan tanto minimizar os custos para a cooperativa receptora como estimular a integración do novo socio.

104 Líneas de actuación para os anos 2005 e 2006 - 27

Área de divulgación, educación, formación e investigación

OBXECTIVOS	LIÑAS
3.1- Especialización, coordinación e continuidade na formación.	3.1.a- Creación dunha unidade técnica en materia de formación. 3.1.c- Elaboración de programas formativos con contidos especializados. 3.1.f- Optimización do uso dos fondos de formación e promoción das cooperativas. 3.1.g- Promoción do deseño de materiais didácticos específicos de apoio aos programas formativos e de capacitación.
3.2- Divulgación da fórmula empresarial cooperativa.	3.2.a- Promoción de campañas de divulgación. 3.2.b- Incremento da presenza do cooperativismo na rede a través do uso das novas tecnoloxías. 3.2.c- Elaboración de materiais como soporte e ferramenta das actuacións de difusión. 3.2.d- Fomento de xornadas, seminarios, certames e actividades de difusión e proxección do cooperativismo.
3.3- Promoción e potenciación da formación cooperativa en todos os niveis dos sistemas educativo e formativo.	3.3.a- Promoción da información e formación sobre o cooperativismo en todos os niveis do sistema educativo. 3.3.b- Inclusión da formación cooperativa nos programas de formación profesional ocupacional e continua.
3.4- Impulso da investigación en materia cooperativa e fomento da transferencia de coñecementos no seo da cooperativa e a través das relacións de intercooperación.	3.4.b- Impulso de programas de I+D específicos. 3.4.c- Elaboración dun informe de síntese periódico do estado do cooperativismo galego.

3.- Área de Divulgación, Educación, Formación e Investigación.

🌀 Obxectivo 3.1.- Especialización, coordinación e continuidade na formación.

▶ 3.1.a.- Creación dunha unidade técnica en materia de formación

Dependendo do Consello Galego de Cooperativas e do propio sector, encargárase de coordinar e impulsar actividades de formación e capacitación de socios, consellos reitores, equipos directivos, traballadores, promotores, persoal da administración, responsables de xestión, axentes de emprego, axentes de promoción de actividades socioeconómicas ou outras figuras semellantes, así como doutros colectivos vinculados coa cooperativa.

Así mesmo, analizará a viabilidade da creación dun ente específico formativo en materia de cooperativismo, e integrará e avanzará as propostas formativas derivadas deste plan.

▶ 3.1.c. Elaboración de programas formativos con contidos especializados.

A formación atenderá as especificidades de cada clase e do conxunto do cooperativismo, e dará resposta ás necesidades concretas das diferentes actividades.

Considérase necesario levar a cabo, entre outros contidos formativos, os de capacitación dos consellos reitores e equipos directivos, para a mellora das súas funcións de goberno e xestión cooperativa. Así mesmo a formación e especialización en habilidades directivas, formación para o autoemprego cooperativo, comercialización, fusións e absorcións, intercooperación, integración e, en xeral, para a elaboración dos plans de empresa. Igualmente formación específica en desenvolvemento societario, sobre dereitos e deberes e a formación de xestores de innovación cooperativa.

Entre outros, atenderase ao cooperativismo de consumo e a formación de técnicos dirixidos cara ao cooperativismo de consumo. Tamén se contemplará a formación específica do protocolo de actuación entre os propietarios forestais individuais, formación práctica vinculada a proxectos en actividades alternativas de explotación de produtos non madeireiros, en novas tecnoloxías.

Celebraranse xornadas e seminarios técnicos especializados e porase en marcha un programa de intercambios de experiencias, preferentemente para consellos reitores e equipos directivos de empresas cooperativas xa consolidadas, en contornos nacionais e internacionais.

▶ 3.1.f.- Optimización do uso dos Fondos de formación e promoción das cooperativas.

A través da análise do seu destino e a súa posible xestión, cando lle corresponda, por parte do Consello Galego de Cooperativas e das entidades representativas. Tratarase a elaboración de manuais, catálogos de referencia e pautas de aplicación do Fondo de formación e promoción cooperativa e do fomento do emprego conxunto dos devanditos fondos por cooperativas da mesma zona ou en xeral, etc.

▶ 3.1.g.- Promoción do deseño de materiais didácticos específicos de apoio aos programas formativos e de capacitación.

Edición de publicacións e guías, en calquera soporte e formato, con contidos referidos ás distintas materias e orientados especificamente aos diversos ámbitos sinalados tanto nas liñas anteriores deste obxectivo como noutras liñas do Plan Estratéxico. O seu contido deberá supoñer unha innovación respecto á oferta existente na actualidade.

Entre outras iniciativas promoverase a elaboración de Guías de Actividade Empresarial para emprendedores en réxime cooperativo, así como produtos de capacitación que apoiem o mellor desempeño das persoas líderes e lles axuden na obtención de información sobre outras fontes e recursos dispoñibles.

Obxectivo 3.2.- Divulgación da fórmula empresarial cooperativa.

3.2.a.- Promoción de campañas de divulgación.

Mediante campañas promocionais de carácter xeral para transmitir os valores cooperativos, a súa repercusión na sociedade e as características do seu modelo empresarial. Tamén para transmitir as actividades que, en relación coa responsabilidade social, desenvolven as cooperativas.

Débase publicitar e dar a coñecer as vantaxes de cooperativas das clases e nos sectores e actividades nos que ata hoxe teñen pouca presenza. Entre outras, as de recursos acuícolas, integración e servizos sociais, cooperativas de explotación comunitaria da terra, de servizos para as pequenas empresas, do monte, de produtos non madeireiros, do mar, cooperativismo de consumo ecolóxico, ético, xusto e responsable e do cooperativismo de consumo dentro do ámbito da cultura e do tempo libre.

E deben realizarse campañas de divulgación específica entre as organizacións profesionais, asociacións e outros colectivos. Entre eles o propio persoal das administracións públicas, así como entre colectivos de posibles promotores, tendo en conta o escaso coñecemento das características e posibilidades que ofrece a fórmula cooperativa. Débase dar a coñecer tamén no ámbito local mediante a promoción nos concellos de actividades vinculadas co cooperativismo, particularmente daquelas con carácter lúdico e dirixidas sobre todo á xente nova.

Neste labor de difusión cómpre aproveitar a rede de orientadores laborais das

oficinas de emprego e centros educativos para dar a coñecer e divulgar a fórmula. Igualmente activarase a presenza das cooperativas nos medios de comunicación.

▶ 3.2.b.- Incremento da presenza do cooperativismo na rede a través do uso das novas tecnoloxías.

Mediante -entre outras medidas- a posta en marcha dun portal cooperativo galego, que conte con información de carácter xeral e diversas utilidades como comercio electrónico, formación, noticiario e foro cooperativo, directorio de cooperativas galegas e outras.

▶ 3.2.c.- Elaboración de materiais como soporte e ferramenta das actuacións de difusión.

Deberase proseguir e incrementar a elaboración e difusión de publicacións, vídeos, e outros materiais de contido divulgativo con enfoque accesible-didáctico, referido ás posibilidades, utilidades, experiencias e obxectivos do cooperativismo. Entre outras posibles, cómpre citar a elaboración da guía do emprendemento cooperativo e materiais de apoio.

▶ 3.2.d.- Fomento de xornadas, seminarios, certames e actividades de difusión e proxección do cooperativismo.

A celebración destes eventos permitirá divulgar as características básicas da fórmula cooperativa e das súas potencialidades, achegando á cidadanía esta realidade, ao tempo que servirá de escaparate dos seus produtos e servizos, logros, relacións co seu contorno máis inmediato e os retos de futuro.

 Obxectivo 3.3.- Promoción e potenciación da formación cooperativa en todos os niveis dos sistemas educativo e formativo.

 3.3.a- Promoción da información e formación sobre ocooperativismo en tódolos niveis do sistema educativo.

Especialmente nos niveis que resulten previos a incorporación á actividades produtivas, co obxecto de garantir que a opción cooperativa se incorpore plenamente ás expectativas profesionais da xente nova.

Entre outras medidas promoverase a sinatura de convenios e concertos para a inclusión de materias e contidos na educación secundaria e universitaria e na formación profesional, a través da súa introdución nas áreas ou nos currículos, do coñecemento directo de experiencias e da convocatoria de premios, xornadas e concursos.

Débese potenciar, así mesmo, a formación e capacitación do profesorado nestes aspectos. Para isto, organizaranse para el xornadas e seminarios permanentes, proxectos formativos, estadias formativas en cooperativas, etc.

 3.3.b.- Inclusión da formación cooperativa nos programas de formación ocupacional e continua.

Cómpre a divulgación dos programas de formación cooperativa entre as entidades e colectivos que nestes intres están a desenvolver programas de formación ocupacional. Isto permitiría dar a coñecer a fórmula. Así mesmo, procede a elaboración e incorporación ao catálogo de Especialidades Formativas de Formación Profesional Ocupacional, de módulos transversais específicos de fomento do autoemprego cooperativo. Débense promover tamén accións de formación profesional continua que axuden a reciclarse e adaptarse aos cambios.

Así mesmo, cómpre facer participe ao Cooperativismo dos foros de negociación das subvencións sobre Formación Profesional Continua para, así, obter o recoñecemento de axente promotor de plans formativos intersectoriais. Neste mesmo senso, débese recoñecer, por parte do INEM, o papel de axente social para o cooperativismo, no deseño e execución de accións a realizar na Formación Ocupacional.

Obxectivo 3.4.- Impulso da investigación en materia cooperativa e fomento da transferencia de coñecementos no seo da cooperativa e a través das relacións de intercooperación.

3.4.b.- Impulso de programas de I+D específicos.

Mediante a difusión e aplicación do Plan Galego de Investigación, Desenvolvemento Tecnolóxico e Innovación nas Cooperativas. Neste senso, tendo en conta o avanzado dos estudos do próximo Plan galego de I+D+i para o período 2006-2010, cómpre impulsar a participación do mundo cooperativo na súa elaboración e a difusión das aplicacións do Plan galego de I+D+i nas cooperativas, mediante convenio entre a consellaría competente e as cooperativas.

Promoveranse programas por sectores en colaboración con institucións especializadas, así como de I+D+i cooperativo.

3.4.c.- Elaboración dun informe de síntese periódico do estado do cooperativismo galego.

De xeito que permita presentar unha panorámica agregada e multidimensional da situación e tendencias de evolución do movemento cooperativo galego, que se conformará como un instrumento efectivo posto á disposición de todos os implicados.

Debe tomar como base, fundamentalmente e entre outros, datos rexistrados e procedentes da actualización dos inventarios e directorios, así como os informes e memorias sectoriais máis relevantes.

104 Liñas de actuación para os anos 2005 e 2006 - 35

Área de emprego e desenvolvemento territorial

OBXECTIVOS	LIÑAS
4.1- Estimulo do emprendemento cooperativo e consolidación de proxectos cooperativos.	4.1.a- Creación dun observatorio cooperativo. 4.1.b- Creación dunha bolsa de traballo cooperativo e de posta en común de iniciativas. 4.1.d- Revisión e ampliación dos incentivos de autoemprego cooperativo.
4.2- Aproveitamento das potencialidades da fórmula empresarial cooperativa polas estruturas de desenvolvemento local.	4.2.b- Creación dunha rede local estable para a promoción cooperativa.
4.3- Participación das cooperativas no desenvolvemento local.	4.3.a- Incentivar a participación activa e dinámica das cooperativas nas estruturas e nas accións xeradas no seu contorno local.
4.4- Definición de protocolos e códigos de actuación cooperativa en materia de emprego.	4.4.b- Introducción de programas de autoemprego cooperativo nas políticas de emprego dirixidas a colectivos específicos.

4.- Área de Emprego e Desenvolvemento Territorial

🌀 Obxectivo 4.1.- Estimulo do emprendemento cooperativo e consolidación de proxectos.

▶ 4.1.a.- Creación dun observatorio cooperativo.

A existencia dun observatorio cooperativo en materia de emprego e desenvolvemento territorial pode constituirse nunha ferramenta de primeira orde para a actividade promocional de axentes públicos e privados, a través dun triplo labor.

En primeiro lugar, a súa vocación prospectiva dos novos depósitos de emprego cooperativo, das potencialidades e recursos, permitirá orientar as actuacións dun xeito máis eficaz, xuntando e optimizando esforzos.

Parellamente, o inventariado e a interacción dos medios humanos e materiais dedicados ao fomento, que hoxe contan cun importante grao de dispersión, pode engadir importantes doses de racionalidade e un impulso cualitativo a esta actividade.

Como colofón, o necesario carácter aberto e participativo da súa conformación posibilita que se constitúa en foro permanente para o fomento do cooperativismo e a intercooperación que, a través de mecanismos flexibles, poña en relación a todos os interesados neste labor baixo o auspicio do Consello Galego de Cooperativas.

▶ 4.1.b.- Creación dunha Bolsa de traballo cooperativo e de posta en común de iniciativas.

A existencia dunha bolsa para persoas que desexen traballar en réxime cooperativo resulta unha medida necesaria para impulsar, tanto os proxectos novos, como aqueles que están en fase de expansión ou crecemento. O seu labor debe proxec-

tarse, así mesmo, cara á posta en marcha dun espazo de encontro de futuros socios de calquera clase de cooperativa.

Os servizos de colocación deben contemplar o autoemprego cooperativo como unha posibilidade real de ocupación para os desempregados e ofertala como tal. Esta posibilidade debe estar condicionada ao coñecemento das características singulares desta forma de prestación do traballo, polo que a bolsa debe requirir unha formación cooperativa de nivel básico e previa a incorporación como candidato a socio traballador.

Estes servizos, ademais de promoveren e facilitaren a formación cooperativa a través dos mecanismos derivados do plan, tería como misión principal a de relacionar as cooperativas cos candidatos a socios e, singularmente, a estes entre si para a posta en marcha de novos proxectos en común. Neste senso, resultaría necesario establecer unha programación periódica para promover o emprendemento entre estes candidatos, agrupados segundo criterios técnicos e de compatibilidade orientados polo observatorio. Complementariamente, a formación cooperativa pode ser tida en conta á hora de xestionar ofertas de emprego asalariado procedentes de empresas cooperativas.

► 4.1.d.- Revisión e ampliación dos incentivos de autoemprego cooperativo.

Tradicionalmente os incentivos asociados ao autoemprego e lanzamento de proxectos cooperativos caracterizáronse por un importante grao de dispersión, pola súa concesión automática en base ao cumprimento de determinados requisitos iniciais e pola súa progresiva equiparación cos incentivos dedicados con carácter xeral á creación de emprego.

Estas características tenden a limitar a súa operatividade, polo que se considera necesaria unha revisión en profundidade que atenda a criterios de eficacia e que

aborde a coordinación dos incentivos existentes, simplificando trámites e establecendo paquetes de axudas interrelacionadas, evitando duplicidades e fomentando a súa compatibilidade.

Débese, ademais, incrementar substancialmente as súas contías, cando así se desprenda dunha análise pormenorizada do proxecto que contemple aspectos como a formación e capacitación dos promotores, a viabilidade e proceso de maduración, os medios de acompañamento e o impacto no contorno. Esta análise, ademais de contar con parámetros obxectivos, debe ter en conta especialmente a avaliación que realicen os ámbitos territoriais onde se desenvolva o proxecto.

 Obxectivo 4.2.- Aproveitamento das potencialidades da fórmula empresarial cooperativa polas estruturas de desenvolvemento local.

 4.2.b.- Creación dunha rede local estable para a promoción cooperativa.

A efectiva realización de gran parte das medidas concretas que pretende desenvolver o plan estratéxico para a promoción do cooperativismo, requiren de axentes capaces de incidiren no medio local e nos seus destinatarios.

Actualmente existen importantes recursos humanos dedicados a tarefas que, aínda con distintas denominacións, teñen como denominador común procurar a activación económica e social do contorno local. Mais non foron suficientemente aproveitados para difundiren todas as potencialidades das cooperativas cara ao desenvolvemento local. En consecuencia, cómpre realizar actuacións orientadas á articulación dunha rede que aglutine aqueles axentes receptivos ao labor de fomento cooperativo.

A rede de carácter funcional cun deseño áxil e aberto, que deberá basearse nas novas tecnoloxías, non substitúe nin compite con ningunha estrutura. Unicamente pretende complementar e aglutinar esforzos baixo a coordinación do Consello Galego de Cooperativas. A súa vocación é converterse en canle de conexión dos activos existentes e futuros para un aproveitamento integral da fórmula cooperativa a nivel local.

Obxectivo 4.3.- Participación das cooperativas no desenvolvemento local.

4.3.a.- Incentivar a participación activa das cooperativas nas estruturas, dinámica e accións xeradas no seu contorno local.

Desde os distintos responsables das estruturas locais e desde as propias cooperativas, debe promoverse a efectiva incorporación e participación activa destas no contorno local. Esta participación debe ser avaliada adecuadamente a través da inclusión no balance social e na conformación de modelos de calidade. Tamén deben establecerse compensacións económicas, que cofinancien o gasto no que incorran as cooperativas sempre que teñan unha relación directa coas achegas que efectivamente realicen.

As cooperativas, pola súa forte implantación e estendida presenza no medio rural están chamadas a ser un dos principais xestores do desenvolvemento no espazo rural europeo. Cómpre, xa que logo, incrementar as cooperativas beneficiarias nos programas de diversificación e de desenvolvemento rural, programando actuacións de difusión e intercambio de experiencias de participación en programas e actuacións concretas neste ámbito. É necesario tamén facilitar o acceso aos medios técnicos necesarios para a presentación e execución dos proxectos, así como favorecer a articulación de convenios entre administración e cooperativas para actuacións singulares. Resulta así mesmo necesario que na avaliación dos proxectos se

teña en conta as achegas cuantitativas e cualitativas que realizan as cooperativas e a conveniencia da súa incorporación para unha adecuada execución.

Debe terse en conta, así mesmo, as potencialidades do modelo para a regularización da economía informal e para unha eficaz distribución de bens singulares como a artesanía. Complementariamente, e con carácter xeral, debe promoverse a utilización polivalente das infraestruturas, maquinaria e recursos cooperativos, de xeito que poidan colaborar eficazmente ao desenvolvemento rural.

Obxectivo 4.4.- Definición de protocolos e códigos de actuación cooperativa en materia de emprego

4.4.b.- **Introdución de programas de autoemprego cooperativo nas políticas de emprego dirixidas a colectivos específicos.**

Elaborando programas específicos dirixidos a mulleres, xente nova, maiores de 45 anos, parados de longa duración, emigrantes e inmigrantes, que complementen as políticas de emprego. Deste xeito facilitarase a súa incorporación laboral a través do autoemprego cooperativo. As actuacións deberán poñer en relación os mecanismos previstos nas liñas desta área, integrándoos.

Área de financiamento e xestión financeira

OBXECTIVOS	LIÑAS
5.1- Potenciación da axeitada xestión e planificación financeira como ferramenta clave da xestión empresarial.	5.1.b- Mellora da cultura financeira destas empresas. 5.1.c- Transparencia na información.
5.3- Promoción de mecanismos que permitan canalizar axeitadamente os recursos financeiros para o movemento cooperativo.	5.3.a- Adaptación e comunicación dos instrumentos financeiros presentes e futuros, para facelos accesibles ao movemento cooperativo.
5.4- Establecemento dun sistema de garantías financeiras para as cooperativas e de avaliación específica de riscos.	5.4.a- Deseño e configuración de mecanismos que permitan un tratamento singularizado das cooperativas nos fondos de garantía. 5.4.b- Asesoramento para a avaliación específica de riscos das sociedades cooperativas.

5.- Área de Financiamento e Xestión Financeira

🌀 Obxectivo 5.1.- Potenciación da axeitada xestión e planificación financeira como ferramenta clave da xestión empresarial.

▶ 5.1.b.- Mellora da cultura financeira destas empresas.

Establecendo mecanismos de colaboración entre cooperativas, administración e as universidades, para levar a cabo proxectos de formación continua, para a xestión. Esta será de carácter máis intenso no caso dos socios que formen parte dos consellos reitores así como dos interventores, e terá carácter máis xeral, para acadar a concienciación do socio do carácter empresarial da cooperativa. O financiamento destas actuacións podería ser mixto, con fondos que procedan tanto dos Fondos de Formación da propia empresa, como daqueles outros que proveñan de axudas e subvencións para este fin, que poden proceder de Fondos Europeos.

E tamén realizando procesos de identificación das mellores prácticas. As cooperativas identificadas serían as encargadas de realizaren cursos ou xornadas para intentar expandir esas mellores prácticas ás outras cooperativas do seu sector. Na mesma liña establecerase unha Xornada Anual de Financiamento para as cooperativas, que actualice os coñecementos e que sirva de foro para intercambiar posturas, suxestións, iniciativas e actualizar os coñecementos das partes implicadas.

Así mesmo promoverase o establecemento dun acordo marco coas universidades para a realización de cursos ou másters para mellorar a profesionalización dos cadros de persoal e administradores das cooperativas. Estas actividades poderían ser financiadas con cargo aos Fondos de Formación das propias cooperativas.

► 5.1.c.- **Transparencia na información.**

Unha maior transparencia interna e externa no que corresponde a información económica e financeira repercute positivamente na boa marcha das relacións intra-empresariais e extra-empresariais.

A publicidade da información económica cara ao exterior resulta fundamental para dar a coñecer a verdadeira entidade económica destas empresas. Neste senso propónse o acceso das contas das Cooperativas ás máis recoñecidas bases de datos (Ardan, Informa,...), a través de convenios establecidos co Rexistro de Cooperativas. Ademais, para que a utilización destes datos sexa eficiente, faise necesaria a súa valoración entendendo que se trata de empresas de participación, polo que deben incorporarse datos dos libros sociais, que permitan coñecer a verdadeira situación do equilibrio financeiro (condicións das reservas, estabilidade na cifra de socios, participación dos socios nos recursos financeiros a curto prazo, etc.).

🎯 **Obxectivo 5.3.- Promoción de mecanismos que permitan canalizar axeitadamente os recursos financeiros para o movemento cooperativo.**

► 5.3.a.- **Adaptación e comunicación dos instrumentos financeiros presentes e futuros, para facelos accesibles ao movemento cooperativo.**

Deseñárase un paquete coordinado que podería concretarse mediante mecanismos de colaboración entre a Administración, as entidades financeiras e as cooperativas, coa finalidade de remover posibles obstáculos, difundir e facer chegar ao movemento cooperativo uns recursos alleos aos que nestes momentos teñen difi-

cultade para acceder. Permitiría, ademais, canalizar os futuros recursos procedentes dos Fondos Europeos, que teñen exactamente este destino.

Sería preciso que nos requisitos esixidos se contemplara que se trata de empresas de participación, valorando as variables máis axeitadas para analizar a súa rendibilidade, a súa liquidez, a súa solvencia e o risco destas empresas. Tamén se poderían establecer determinadas prioridades para garantir a efectividade da oferta cara a proxectos cooperativos.

As asociacións, entre outras entidades, poderían canalizar tanto a información aos seus asociados como ao conxunto das cooperativas, como parte da operativa en relación cos trámites administrativos que este tipo de financiamento carrega. Deste xeito, as empresas acudirían ás entidades financeiras cun coñecemento e trámites previos que facilitarían a operación. Complementariamente, sería necesario que as entidades financeiras se dotasen de recursos humanos con coñecementos desta fórmula societaria, que fixera posible o estudo específico de riscos e a canalización destas operacións.

 Obxectivo 5.4.- Establecemento dun sistema de garantías financeiras para as cooperativas e de avaliación específica de riscos.

 5.4.a.- **Deseño e configuración de mecanismos que permitan un tratamento singularizado das cooperativas nos fondos de garantía.**

Os obxectivos destes mecanismos deben centrarse en avalar e garantir operacións específicas para o impulso de novos proxectos cooperativos, especialmente as encadradas nas liñas de acción do plan estratéxico. Debe regularse polo miúdo o seu funcionamento e condicións de acceso.

Entre as diversas fórmulas debe propiciarse a participación de capital mixto público-privado, e a participación do Consello Galego de Cooperativas a través do investimento dos fondos procedentes da liquidación e transformación de cooperativas.

► 5.4.b.- **Asesoramento para a avaliación específica de riscos das sociedades cooperativas.**

Creación dun grupo de traballo estable para a avaliación específica de riscos das cooperativas, formado por especialistas en sistemas de cualificación crediticia procedentes do sistema financeiro e de especialistas en viabilidade empresarial e cooperativismo procedentes do ámbito público, da universidade e das propias cooperativas.

A partir do estudo dun sistema de avaliación en base a criterios de fluxos de caixa, deseñase un instrumento de canalización da información máis relevante para os efectos de valoración por parte das entidades financeiras. O grupo de expertos validará e actualizará periodicamente as súas conclusións e recomendacións, para prestar un eficaz asesoramento a entidades públicas e privadas.

104 Líneas de actuación para os anos 2005 e 2006 - 47

Área de consolidación institucional

OBXECTIVOS	LIÑAS
6.1 Potenciación do Consello Galego de Cooperativas.	6.1.a- Dotación do Consello Galego de Cooperativas. 6.1.b- Establecemento dun sistema de control que posibilite o cumprimento das súas atribucións legais. 6.1.c- Impulso do papel consultivo do Consello. 6.1.d- Deseño e aplicación dun plan de divulgación que dea a coñecer o Consello Galego de Cooperativas.
6.2 Consolidación e impulso das políticas de promoción e divulgación do cooperativismo.	6.2.a- Establecemento dun programa de divulgación e difusión das políticas de promoción existentes. 6.2.b- Análise e deseño de novas fórmulas de promoción e seguimento dos programas actuais e dos xurdidos do Plan Estratéxico.
6.3 Fomento do asociacionismo e da presenza do cooperativismo en foros socioeconómicos. Participación nas políticas activas.	6.3.a- Promoción das asociacións e da incorporación de cooperativas ás entidades representativas naquelas clases onde exista subrepresentación. 6.3.b- Promoción da intercooperación entre as asociacións. 6.3.c- Incremento do apoio ás entidades representativas. 6.3.d- Divulgación dos servizos de asesoramento empresarial e societario prestados polas asociacións. 6.3.f- Fomento da presenza das cooperativas galegas nos órganos de interese socioeconómico de carácter intersectorial e nos foros económico-sociais e cooperativos.
6.4 Coordinación das accións administrativas e das medidas de apoio ao cooperativismo.	6.4.a- Coordinación das accións administrativas e das medidas de apoio ao cooperativismo.
6.5- Dotación de medios para a posta en marcha da nova organización e funcionamento dos Rexistros de Cooperativas.	6.5.a- Dotación de medios de carácter técnico, formativo, organizativo e informático. 6.5.b- Establecemento de actuacións informativas e de coordinación coas entidades representativas así como coas consellerías e con outros departamentos con competencias na materia. 6.5.c- Elaboración, actualización e publicación de directorios e activación do Mapa de cooperativas.

6.- Área de Consolidación Institucional

🌀 Obxectivo 6.1.- Potenciación do consello galego de cooperativas.

▶ 6.1.a.- Dotación do Consello Galego de Cooperativas.

Débase dotalo progresivamente cos medios humanos e recursos materiais necesarios, para que poida desenvolver as súas funcións ao máximo nivel e coa maior amplitude. Coa finalidade de desenvolver plenamente as competencias e funcións que lle corresponden, facilitar a execución dos seus acordos e o seu seguimento, procurar unha fonda coordinación coas unións e federacións de cooperativas de Galicia, coas súas necesidades, preocupacións e os seus intereses, así como coas cooperativas que non están suficientemente representadas. Tamén para impulsar todos os aspectos relacionados con este Plan Estratéxico.

O Consello terá que adaptar a súa estrutura e debe contar cun acaído equipo técnico multidisciplinar especializado nas áreas xurídicas, sociais, económico-empresariais, informáticas, de formación e comunicación, e daquelas outras que demanden as necesidades de cada momento. Igualmente dotarase con instalacións propias e equipamento e instrumentos axeitados, entre eles o portal informático “Cooperativas de Galicia”.

Asemade debe contar cun orzamento específico e suficiente, dun mínimo anual de un millón de euros para o desenvolvemento das súas actuacións ordinarias, con independencia das dotacións orzamentarias necesarias para a execución das restantes liñas do Plan Estratéxico que requiran de financiamento suplementario. Debe ter tamén autonomía de gasto e activará outras vías de financiamento contempladas na súa normativa reguladora, especialmente as referidas á recadación dos fondos non aplicados ou de cooperativas en proceso de liquidación. Os orzamentos do Consello serán propostos anualmente polo seu Pleno.

▶ 6.1.b- Establecemento dun sistema de control que posibilite o cumprimento das súas atribucións legais.

Sen prexuízo das facultades da Inspección de Traballo, debe articularse un sistema de control daquelas cooperativas inactivas coa finalidade de recuperar para o sector cooperativo os Fondos de reserva obrigatorio e outros.

Para a execución do anterior, o Consello elaborará un Programa de Traballo para as cooperativas que non adaptaron os seus estatutos e noutras situacións especiais, de xeito que se estableza un Plan de Inspección e seguimento que combine as medidas de carácter divulgativo coa apertura, de ser o caso, dos procesos sancionadores cando sexa obrigado.

▶ 6.1.c.- Impulso do papel consultivo do Consello.

Sometendo á súa consideración e/ou información de todas as medidas, relativas ao cooperativismo, que se poñan en marcha polas administracións e demais axentes económicos e sociais de Galicia.

Dada a ampla cantidade de normas, medidas e liñas de axudas que poden afectar ao cooperativismo debe impulsarse o efectivo cumprimento do mandato legal que establece entre as súas funcións as consultivas e asesoras das administracións públicas galegas en materia de cooperativismo.

Asemade o Consello poderá emitir informes sobre aquelas normas e axudas que indirectamente lle afecten ao desenvolvemento das actividades das cooperativas.

▶ 6.1.d.- **Deseño e aplicación dun plan de divulgación que dea a coñecer o Consello Galego de Cooperativas.**

Como ferramentas dese Plan o Consello debe contar, entre outros, co portal “Cooperativas de Galicia” e cun boletín mensual. Asemade debe continuar e ampliar o seu impulso e o seu protagonismo na organización e celebración dos Congresos Galegos do Cooperativismo de carácter bienal, do Día do cooperativismo, de Xornadas técnicas, na concesión de premios cooperativos e na promoción de revistas especializadas.

🌀 **Obxectivo 6.2.- Consolidación e impulso das políticas de promoción e divulgación do cooperativismo.**

▶ 6.2.a.- **Establecemento dun programa de divulgación e difusión das políticas de promoción existentes.**

Tal programa debe impulsarse baixo a coordinación do Consello Galego de Cooperativas, utilizando todas as canles existentes; entre outras, as asociacións representativas, a FEGAMP e o portal cooperativo.

▶ 6.2.b.- **Análise e deseño de novas fórmulas de promoción e seguemento dos programas actuais e dos xurdidos do Plan Estratégico.**

Isto permitirá analizar a adecuación dos programas actuais e futuros á súa finalidade e adecuar as fórmulas de promoción en función das necesidades obxectivas ou en adaptación aos cambios do contorno.

O Consello Galego de Cooperativas debe asumir un papel nuclear das iniciativas de avaliación e seguimento deste Plan Estratéxico, de xeito que se responsabilice da organización dun sistema que permita, en última instancia, a participación de todos os seus actores e destinatarios. Elaborará, en consecuencia, os informes que se consideren oportunos e trasladará aos implicados as propostas e iniciativas de reprogramación que correspondan.

Obxectivo 6.3.- Fomento do asociacionismo e da presenza do cooperativismo en foros socioeconómicos. Participación nas políticas activas.

6.3.a- **Promoción das asociacións e da incorporación de cooperativas ás entidades representativas naquelas clases onde exista subrepresentación.**

Debe promoverse o exercicio das actividades representativas con medidas específicas e, especialmente, con medidas dirixidas a favorecer a integración das cooperativas nas asociacións que defenden os seus intereses comúns.

As entidades representativas, a través do Consello Galego de Cooperativas, poderán propoñer canles ou vías de interlocución coas administracións sobre aspectos relacionados coas cooperativas. O exercicio da representación polas entidades asociativas exercerase tanto dende a súa problemática económica, empresarial e social, como tamén en representación dos intereses dos socios cooperativistas na súa dimensión humana e profesional.

O Consello Galego de Cooperativas aprobará un Protocolo que sistematice e mellore os procesos consultivos entre as entidades representativas e as administracións, de maneira que se favoreza unha programación a longo prazo, facendo balance e seguimento das medidas acordadas.

▶ 6.3.b.- Promoción da intercooperación entre as asociacións.

Mediante a introdución de incentivos ás organizacións representativas que presenten programas comúns de actividades nas convocatorias de axuda.

Estes programas comúns terán un incentivo superior, nunha porcentaxe significativa, aos programas que se presenten de forma individual polas asociacións.

▶ 6.3.c.- Incremento do apoio ás entidades representativas.

Aumentando os recursos necesarios para que estas leven a cabo as súas actividades de divulgación, asesoramento e información, facilitando e axilizando os procedementos administrativos das distintas axudas.

Anualmente, planificarase entre as entidades representativas e as administracións competentes a programación de actividades de divulgación, asesoramento e información, así como os orzamentos dispoñibles para estas actividades. Tal programación debe incardinar a colaboración coas actividades que nesas materias desenvolva o Consello Galego de Cooperativas.

▶ 6.3.d.- Divulgación dos servizos de asesoramento empresarial e societario prestados polas asociacións.

Debe abordarse a elaboración dun inventario dos servizos que poden prestar as asociacións e as administracións ás cooperativas, así como a preparación dos seus correspondentes materiais divulgativos.

Tales materiais remitiranse a todas as cooperativas de Galicia como guía de recursos para promoción do cooperativismo, e incorporaranse no Portal “Cooperativas de Galicia”.

Anualmente este inventario será revisado e os servizos prestados serán avaliados mediante indicadores técnicos e/ou enquisas de opinión entre os beneficiarios.

▶ **6.3.f.- Fomento da presenza das cooperativas galegas nos órganos de interese socioeconómico de carácter intersectorial e nos foros económico-sociais e cooperativos.**

Debe facerse operativa a presenza do movemento cooperativo galego, a través do Consello Galego de Cooperativas, especialmente, no Consello Económico e Social, no Consello Galego de Relacións Laborais, no Consello Galego de Formación Profesional, na Comisión Galega de Formación Continua, no Consello de Consumidores e Usuarios de Galicia e noutros similares.

Débase activar tamén a presenza do cooperativismo en foros relacionados co emprego, o emprendemento, a empresa, o desenvolvemento local, a formación e a educación, sectoriais, institucionais, etc. ante o escaso coñecemento da realidade empresarial cooperativa actual.

Asemade promoverase a participación das cooperativas galegas en foros cooperativos e de economía social onde se trate calquera asunto de interese ou que afecte ao cooperativismo galego en termos xerais (Alianza Cooperativa Internacional; Congresos de Economía Social ou cooperativa; etc.).

O Consello determinará os órganos e foros socioeconómicos en que resulte de especial interese a presenza das cooperativas e, en caso de imposibilidade normativa, propondrá a tramitación de solicitude de modificación ao Consello da Xunta de Galicia. Determinará igualmente os mecanismos concretos que fagan efectiva tal presenza e que permitan a toma en consideración e divulgación do tratado nos diferentes órganos e foros.

 Obxectivo 6.4.- Coordinación das accións administrativas e das medidas de apoio ao cooperativismo.

 6.4.a.- **Coordinación das accións administrativas e das medidas de apoio ao cooperativismo.**

As diferentes administracións e, sobre todo, as diferentes consellerías que teñen competencias na materia de cooperativismo deben unificar criterios de actuación, para os efectos de lograr unha maior claridade e transparencia e unha maior coordinación. Debe contarse especialmente coas administracións locais para levar a cabo as accións de apoio ao cooperativismo.

Para tal efecto, debe crearse unha comisión de traballo no seo do Consello Galego de Cooperativas de “Estudos e propostas de coordinación administrativa” que terá, entre outras, a finalidade de elaboración dunha proposta de planificación de estratexias comúns e de sistematización do seguimento delas. Elaborarase tamén un directorio de axudas que se incorporará ao Portal “Cooperativas de Galicia”.

Deben aplicarse medidas e accións orientadas a eliminar as prácticas de competencia desleal, ou que resten transparencia aos mercados, dada a súa negativa repercusión no desenvolvemento de proxectos empresariais na economía formal, especialmente no ámbito cooperativo.

 Obxectivo 6.5.- Dotación de medios para a posta en marcha da nova organización e funcionamento dos rexistros de cooperativas.

 6.5.a.- Dotación de medios de carácter técnico, formativo, organizativo e informático.

Necesarios para un axeitado funcionamento e coordinación rexistral. Deben partir da posta en marcha dunha aplicación informática específica para a mellora e axilidade deste servizo, que se divulgará entre as cooperativas, e permitirá que determinadas fases dos procedementos rexistrais se poidan tramitar por vía telemática, de xeito que se posibilite a axilización dos procesos rexistrais mediante a determinación dun sistema de control de tempos e prazos.

 6.5.b.- Establecemento de actuacións informativas e de coordinación coas entidades representativas así como coas Consellerías e con outros departamentos con competencias na materia.

Coa finalidade de facilitarlle ás cooperativas as xestións rexistrais, que faciliten o proceso de asesoramento e xestión.

 6.5.c.- Elaboración, actualización e publicación de Directorios e activación do Mapa de cooperativas.

Coa finalidade de facilitar o coñecemento e contacto entre cooperativas ou con calquera outro tipo de empresa.

Asemade procederase á incorporación ao Portal Cooperativas de Galicia da información rexistral que proceda.

104 Líneas de actuación para os anos 2005 e 2006 - 57

Área de cooperativas agrarias e de explotación en común

OBXECTIVOS	LIÑAS
7.1- Dimensionamento e integración cooperativa.	7.1.a- Elaboración, divulgación e posta en marcha dun Programa para o redimensionamento do cooperativismo agrario en Galicia. 7.1.b- Consolidación das axudas e deseño de novos incentivos para o fomento da integración cooperativa no sector agrario. 7.1.c- Fomento do asociacionismo no sector agrario.
7.2- Profesionalización da xestión e mellora das prácticas de goberno.	7.2.a- Consolidación das axudas actuais e deseño de apoios específicos para a mellora da xestión.
7.3- Mellora da estratexia competitiva: calidade, trazabilidade e seguridade alimentaria. Marca Cooperativa e márketing cooperativo.	7.3.a- Fomento de sistemas eficaces de produción e comercialización, baseados na calidade e trazabilidade dos produtos agrarios, así como na súa certificación.
7.4- Fomento da industrialización e comercialización das producións agrarias. Consolidación e competitividade nos mercados actuais.	7.4.a- Promoción da transformación e comercialización.
7.5- Adaptación aos cambios operados no ámbito rural: modernización, diversificación de actividades e implantación de novos servizos.	7.5.a- Apoio ás cooperativas para o fomento e desenvolvemento de actividades extraagrarias e complementarias no medio rural. 7.5.b- Potenciación das axudas para novos servizos que presten as cooperativas agrarias aos seus socios. 7.5.c- Deseño de apoios específicos e consolidación das axudas existentes no eido das producións ecolóxica e integrada.
7.7- Fomento do asociacionismo agrario para a explotación en común dos bens produtivos.	7.7.a- Análise de potencialidades concretas e divulgación da agricultura de grupo.

7.- Área de Cooperativas Agrarias e de Explotación Comùn

🌀 Obxectivo 7.1.- Dimensionamento e integración cooperativa.

▶ 7.1.a.- Elaboración, divulgación e posta en marcha dun Programa para o redimensionamento do cooperativismo agrario en Galicia.

O programa deberá ter en conta a dobre vertente sectorial e territorial do cooperativismo agrario.

Para a súa elaboración poderase contar cos axentes do sector e coas entidades representativas das cooperativas, co obxecto de acadar un elevado consenso para lograr a súa implantación e viabilidade, sen desbotar a opinión da Administración Local e de profesionais de recoñecido prestixio.

▶ 7.1.b.- Consolidación das axudas e deseño de novos incentivos para o fomento da integración cooperativa no sector agrario.

Atendendo ás necesidades en materia de integración e fusión de cooperativas, con tres obxectivos principais, que son fundamentais para o futuro do sector agrario: reducir o número de cooperativas, incrementar a súa dimensión económica e social e mellorar a súa competitividade, todos eles dentro do marco que se estableza no Programa para o Redimensionamento do Cooperativismo Agrario en Galicia. O deseño de novos incentivos e a consolidación das axudas existentes deben estar determinados pola dimensión e viabilidade da cooperativa resultante, así como en función dos resultados que se acaden.

Atendendo ao fomento da intercooperación en proxectos comúns: as administracións potenciarán a intercooperación entre os diferentes subsectores agropecuarios,

que resulta fundamental para complementar as diversas actividades produtivas, así como para a prestación de servizos e a optimización dos custos estruturais e comerciais. A intercooperación tamén pode e debe estenderse a outras clases de cooperativas.

▶ 7.1.c.- Fomento do asociacionismo no sector agrario.

É necesario potenciar as axudas para que os agricultores e gandeiros se integren como socios nas cooperativas agrarias existentes. Para a concesión destas axudas terase en conta a súa idade, de xeito que se facilite o acceso dos socios novos á titularidade das explotacións, así como a súa capacitación profesional e a continuidade na actividade agraria.

Así mesmo, no sector agropecuario galego existen comarcas ou sectores onde apenas existe cooperativismo ou está escasamente desenvolvido. Nestes casos concretos, é necesario prestar apoio técnico e manter as axudas existentes para fomentar o asociacionismo e facilitar así que os agricultores e gandeiros constituán novas cooperativas agrarias.

🎯 Obxectivo 7.2.- Profesionalización da xestión e mellora das prácticas de goberno.

▶ 7.2.a.- Consolidación das axudas actuais e deseño de novas axudas específicas para a mellora da xestión.

As cooperativas agrarias manifestan carencias na súa xestión, que é necesario superar para evolucionar no mesmo senso ca o resto da sociedade. Polo tanto, o deseño das axudas debe contemplar as súas necesidades, principalmente en postos de xerencia e técnicos para mellorar a súa xestión. Estas axudas deben contemplar

tamén a adquisición de medios e equipamento técnico, en consonancia co uso das novas tecnoloxías nas empresas modernas.

 Obxectivo 7.3.- Mellora da estratexia competitiva: calidade, trazabilidade e seguridade alimentaria. Marca cooperativa e marketing cooperativo.

 7.3.a.- Fomento de sistemas eficaces de produción e comercialización, baseados na calidade e trazabilidade dos produtos agrarios, así como na súa certificación.

O asesoramento técnico e o deseño de axudas específicas, así como a implementación das vixentes, son fundamentais para que as cooperativas agrarias adapten os seus procesos produtivos e poidan implantar e acreditarse en normas de calidade. Xuntamente coa certificación dos seus produtos halles permitir seren máis competitivas no mercado e teren máis capacidade para chegar ao consumidor final.

 Obxectivo 7.4.- Fomento da industrialización e comercialización das producións agrarias. Consolidación e competitividade nos mercados actuais.

 7.4.a.- Promoción da transformación e comercialización.

As cooperativas agrarias deben ser parte fundamental e imprescindible do sector agroalimentario galego. Por isto é necesario que reorienten os seus obxectivos, cunha maior aposta e compromiso a favor da transformación e comercialización das producións agropecuarias propias e dos seus socios. Xa que logo, cerrarán os ciclos produtivos e acadarán unha maior presenza no mercado.

A súa vez, no que respecta á concesión das axudas, a Administración considerará con carácter prioritario ás cooperativas, para apoiar os proxectos de transformación e comercialización agroalimentaria. Terase en conta o grao de cumprimento de obxectivos. Tamén é necesario impulsar os proxectos de producións agrarias que impliquen diversificación e complementariedade.

 Obxectivo 7.5.- Adaptación aos cambios operados no ámbito rural: modernización, diversificación de actividades e implantación de novos servizos.

 7.5.a.- Apoio ás cooperativas para o fomento e desenvolvemento de actividades extraagrarias e complementarias no medio rural.

As cooperativas poden difundir entre os seus socios as potencialidades das actividades extraagrarias -artesanía e turismo rural, entre outras- que posibiliten unha maior diversificación e incremento de rendas no medio.

Tamén poden desenvolver directamente proxectos novidosos e competitivos que sexan exemplo das posibilidades que ofrece o medio rural, no marco establecido pola última reforma da PAC.

 7.5.b.- Potenciación das axudas para novos servizos que presten as cooperativas agrarias aos seus socios.

No sector agrario é necesario mellorar a calidade de vida para garantir a continuidade das explotacións e frear o despoboamento. A fórmula cooperativa ten capacidade para dar resposta ás necesidades dos agricultores, que cada vez demandan máis servizos, como os relacionados coa maquinaria agrícola, ou cos axentes de

substitución. Por conseguinte, é necesario un maior esforzo das cooperativas e o compromiso e apoio da Administración.

▶ **7.5.c.-** **Deseño de apoios específicos e consolidación das axudas existentes no eido das producións ecolóxica e integrada.**

Cómpre fomentar a participación das cooperativas agrarias no desenvolvemento de programas de asesoramento aos socios e na divulgación das axudas, condicións e posibilidades que teñen estes sistemas de produción.

É necesario ter presente que a sociedade demanda que os agricultores produzan baixo criterios de calidade e seguridade alimentaria, sen esquecer o mantemento do medio natural e o benestar animal.

🎯 **Obxectivo 7.7.-** Fomento do asociacionismo agrario para a explotación en común.

▶ **7.7.a.-** **Análise de potencialidades concretas e divulgación da agricultura de grupo.**

Mediante a elaboración dun Programa de redimensionamento das explotacións agrarias baixo fórmulas asociativas, cooperativas de explotación comunitaria da terra e sociedades agrarias de transformación de carácter comunitario. Tamén a través da realización de campañas divulgativas para dar a coñecer o seu interese.

Área de cooperativas que asocian traballo

OBXECTIVOS	LIÑAS
8.1- Desenvolvemento de sistemas organizativos propios en base á especial condición dos socios das cooperativas que asocian traballo.	8.1.b- Elaboración do Estatuto do socio traballador.
8.2- Apoio ao crecemento mediante a potenciación societaria e a dinamización dos cadros de persoal.	8.2.b- Adecuación do nivel de contratación ás necesidades das cooperativas e á realidade do mercado.
8.3- Estimulo das condicións de viabilidade.	8.3.a- Fomento da realización de prácticas profesionais no ámbito da xestión empresarial en cooperativas. 8.3.b- Adecuación das liñas de apoio á situación específica de persoas provenientes doutras realidades empresariais.
8.4- Asociacionismo, intercooperación e integración cooperativa.	8.4.a- Promoción do proceso de integración de estruturas representativas. 8.4.b- Promoción da creación e/ou organización de servizos mancomunados.
8.5- Posta en marcha de estratexias sectorializadas.	8.5.a- Análise da caracterización do cooperativismo de traballo asociado e desenvolvemento de programas sectoriais.

8.- Área de Cooperativas que Asocian Traballo

🌀 Obxectivo 8.1.- Desenvolvemento de sistemas organizativos propios en base á especial condición dos socios das cooperativas que asocian traballo.

▶ 8.1.b.- Elaboración do Estatuto do socio traballador.

O Estatuto definirá a especial relación que se dá nas cooperativas de traballo entre os socios e a cooperativa e entre esta e os socios. Defínese como unha guía de aplicación de conceptos, principios e normas xenéricas que non se entenden ou non son doadas de levar á práctica pero que son a esencia do cooperativismo que asocia traballo. Pódense formular como unha proposta de código de conduta que ten por obxectivo que os socios e socias teñan claro o seu papel na cooperativa.

A súa elaboración realizarase mediante unha discusión participativa. Ante a conveniencia ou non de establecer a obrigatoriedade ou o nivel axeito de voluntariedade no cumprimento do mesmo, acórdase o establecemento duns mínimos de obrigado cumprimento e duns máximos desexables que servirán de referencia para mellorar as condicións mínimas existentes.

Por tratarse dun documento dun alto nivel técnico, a súa elaboración deberá correr por conta dun equipo multidisciplinar que garanta o seu correcto contido.

🎯 **Obxectivo 8.2.-** Apoio ao crecemento mediante a potenciación societaria e a dinamización dos cadros de persoal.

▶ **8.2.b.-** Adecuación do nivel de contratación ás necesidades das cooperativas e á realidade do mercado.

Débense adoptar medidas correctoras das dificultades xeradas polo baixo nivel de contratación legalmente permitido ao tempo que iniciar un proceso para a flexibilización dos niveis de contratación que poden aplicar as cooperativas de traballo.

O obxectivo final é conxugar as necesidades impostas polo mercado e a natureza da cooperativa, buscando un punto de equilibrio que non poña en xogo a continuidade e rendibilidade da empresa nin as condicións que a identifican como cooperativa de traballo asociado.

As actuacións incidirán na flexibilización dos límites legais na contratación de asalariados, na igualdade de trato na normativa laboral, en canto á aplicación de bonificacións nas cotizacións e de axudas por creación de emprego estable. Tamén facilitarán e favorecerán o tránsito de asalariado a socio (situación insuficientemente contemplada nas axudas para adquirir esta condición) e apoiarán a experimentación sobre novas formas de participación dos asalariados.

🎯 **Obxectivo 8.3.-** Estimulo das condicións de viabilidade.

▶ **8.3.a.-** Fomento da realización de prácticas profesionais no ámbito da xestión empresarial en cooperativas.

Como proceso de formación práctica e como medida correctora, tanto do descoñecemento da empresa cooperativa como da falta de xestores cooperativos,

é fundamental a posta en marcha de prácticas profesionais nas cooperativas. Para o seu correcto desenvolvemento cómpre o seu apoio e seguimento por parte de gabinetes de asesoramento cooperativo.

A finalidade deste programa é dobre: por unha parte os profesionais en prácticas coñecerán de primeira man unha cooperativa, sobre todo aquelas particularidades que as diferencian doutro tipo de empresas e, por outra, a cooperativa beneficiarase da presenza de técnicos en xestión que durante a súa estadia asesorarán e intercambiarán coñecementos cos seus profesionais nun proceso de aprendizaxe mutuo. Sen esquecer a posibilidade de darlle continuidade a esa aprendizaxe mediante unha relación laboral e/ou societaria.

O desenvolvemento das prácticas incardinarase nos distintos sistemas e ciclos formativos xa existentes (formación profesional, posgrao, etc.). Pode instrumentalizarse a través da creación de bolsas específicas.

► 8.3.b.- Adecuación das liñas de apoio á situación específica de persoas provenientes doutras realidades empresariais.

Unha parte das cooperativas de traballo ten a súa orixe na reestruturación de empresas en crise e no mantemento de postos de traballo, na transformación de empresas dende outras fórmulas xurídicas, ou na privatización de servizos ou contratas administrativas.

Esta orixe carrega, non só descoñecemento da empresa cooperativa, senón tamén prexuízos e formulacións erradas, herdadas da experiencia precedente. É, por tanto, unha situación especial que esixe un tratamento específico e a conseguinte adecuación das liñas de apoio existentes para a creación de cooperativas e para a incorporación de socios nelas.

Cómpre unha liña de incentivos específica e facilitar, entre outras, a presenza

de equipos de apoio para accións de reforzo, dada a transcendencia, nestas situacións, da formación inicial en aspectos cooperativos e de organización participativa.

Obxectivo 8.4.- Asociaciónismo, intercooperación e integración cooperativa.

8.4.a.- Promoción do proceso de integración de estruturas representativas.

As entidades representativas deben facer un esforzo por evitaren a duplicidade de estruturas e deberase fomentar e apoiar a posta en marcha de estratexias de intercooperación para obxectivos comúns.

A administración deberá fomentar e apoiar estes procesos de intercooperación, integración ou fusión, ao tempo que animará e apoiará financeiramente a colaboración e as actuacións conxuntas das entidades representativas co obxecto de fomentar a colaboración e potenciar a complementariedade entre elas. O apoio debe materializarse coa posta en marcha de liñas de axuda específicas.

Por parte das entidades asociativas deberá procurarse o compromiso de desenvolver procesos de intercooperación e pór en marcha colaboracións e actuacións conxuntas.

8.4.b.- Promoción da creación e/ou organización de servizos mancomunados.

Nunha aposta clara pola intercooperación do cooperativismo de traballo e coa finalidade de aproveitar as oportunidades derivadas da súa diversidade, a administración deberá apostar e apoiar a organización de servizos mancomunados co obxecto de mellorar a oferta de servizos e produtos ás cooperativas e aos seus socios.

Para estes efectos, a partir dunha priorización de necesidades, elaboraranse propostas de actuacións mancomunadas ou de posta en marcha de servizos mancomunados co fin de mellorar a oferta e reducir custos.

 Obxectivo 8.5.- Posta en marcha de estratexia sectorializadas.

 8.5.a.- **Analise da caracterización do cooperativismo de traballo asociado e desenvolvemento de programas sectoriais.**

Establecendo parámetros definatorios e diferenciadores da diversidade existente, tanto a nivel de actividade como de orixe, tamaño, composición, etc. Así como a influencia que estes parámetros poden ter na realidade de cada unha.

Proceden, por tanto, dúas actuacións complementarias: a caracterización do cooperativismo de traballo para identificar a orixe e as consecuencias das distintas realidades existentes. Isto permitiranos identificar actuacións sectoriais e, ao tempo, o desenvolvemento daquelas que xa están claramente identificadas, como é o caso dos sectores de ensino -pola súa específica problemática- e da confección industrial, afectada por prácticas de mercado prexudiciais para a súa continuidade como a deslocalización.

Subárea de cooperativas de servizos e transportes

OBXECTIVOS	LIÑAS
9.A.2- Mellora da posición no mercado, impulso da calidade e da diferenciación.	9.A.2.a- Desenvolvemento de políticas de calidade e diferenciación e deseño de políticas de prevención e seguridade.
9.A.3- Integración das microempresas e promoción e extensión das cooperativas como fórmula de apoio de actividades empresariais independentes.	9.A.3.a- Extensión da fórmula a novas actividades empresariais. 9.A.3.b- Fomento da fórmula societaria cooperativa no sector do transporte.
9.A.4- Diversificación da actividade cooperativizada, prestación integral de servizos aos socios e plena utilización das novas tecnoloxías.	9.A.4.b- Elaboración dunha páxina WEB con información dos produtos, mercados e servizos, tanto dirixidos a terceiros como a socios. (INTERNET E INTRANET).

9.A.- Subárea de Servizos e Transportes

🌀 Obxectivo 9.A.2.- Mellora da posición no mercado, impulso da calidade e da diferenciación.

▶ 9.A.2.a.- Desenvolvemento de políticas de calidade e diferenciación e deseño de políticas de prevención e seguridade.

Resulta substancial a potenciación e desenvolvemento dunha certificación de calidade específica, polo carácter finalista dos procesos destas cooperativas (último garante do produto ou servizo). Debe apoiarse e fomentarse por parte da Administración a busca do mellor “Standard” de calidade, a súa implantación e consecución, no contexto da propia marca cooperativa, dado que nunha cooperativa de servizos e transporte a imaxe é fundamental para o consumidor final.

Así mesmo a implantación de políticas de prevención e seguridade semella particularmente importante na área de servizos e transportes, pola súa singular actividade e presenza no mercado.

🌀 Obxectivo 9.A.3.- Integración das microempresas e promoción e extensión das cooperativas como fórmulas de apoio de actividades empresariais independentes.

▶ 9.A.3.a.- Extensión da fórmula a novas actividades empresariais.

Deben establecerse liñas de fomento a novos nichos de actividade da fórmula, converténdoa en canle para o desenvolvemento do espírito emprendedor. Así mesmo deben aplicarse políticas divulgativas concretas, de difusión e formación, dirixidas a pequenas empresas que pola súa propia natureza e obxecto poidan acceder á cooperación, con respecto á súa singularidade e autonomía.

Neste sentido debe potenciarse, por parte da Administración, unha páxina Web de publicidade e orientación cooperativa específica, dentro do “portal cooperativo galego”.

Para a consecución do anterior deberán utilizarse, entre outras, as organizacións empresariais xa existentes, así como a propia administración local. Igualmente debe fomentarse a publicidade das Cooperativas xa existentes que, en definitiva, validan día a día a funcionalidade e operatividade da propia marca cooperativa.

► 9.ñ.3.b.- Fomento da fórmula societaria cooperativa no sector do transporte.

Se ben a fórmula cooperativa ten presenza no sector do transporte, é tamén certo que a mesma resulta relativamente escasa, e que, igualmente, as cooperativas existentes non desenvolveron suficientemente todo o potencial e expectativas que configura a Sociedade Cooperativa de servizos do transporte. Procede, por tanto, desenvolver políticas de fomento da Sociedade Cooperativa para o conxunto do sector, así como da prestación, para as existentes, de servizos globais e integrais aos socios que a compoñen, na maior e mellor atención e satisfacción do conxunto das súas necesidades como profesionais e empresarios do transporte.

Aproveitar as múltiples posibilidades que ofrece a fórmula cooperativa do transporte, carrega tamén a potenciación e fortalecemento da súa proxección empresarial e profesional, mediante medidas de fomento da formación, divulgación e dotacións suficientes. Deberase garantir a viabilidade do proxecto cooperativo, facendo del unha fórmula atractiva tanto para os socios cooperativistas que hoxe forman parte del, como para o conxunto do sector, evitando a dispersión e atomización existente na actualidade, que só conduce á perda de competitividade, posición no mercado e infrautilización do seu potencial.

 Obxectivo 9.A.4.- Diversificación da actividade cooperativizada, prestación integral de servizos aos socios e plena utilización das novas tecnoloxías.

 9.A.4.b.- Elaboración dunha páxina WEB con información dos produtos, mercados e servizos, tanto dirixidos a terceiros como a socios. (INTERNET E INTRANET).

O acceso ás novas tecnoloxías resulta difícil para as microempresas e os profesionais. A súa incorporación a cooperativas posibilita e pode permitir o acceso ás mesmas, con todas as posibilidades que na actualidade ofrecen, o que resulta unha ferramenta imprescindible para situarse en posición de competir en condicións óptimas no mercado. É por iso que, mediante o incentivo no uso destas tecnoloxías, pódese ampliar o abano de medios de acceso a potenciais clientes a través da rede, no proveito de todas as súas vantaxes.

Ao mesmo tempo, as cooperativas a través de intranet poden transmitir unha valiosa información, formación e coñecemento ao socio, manténdoo permanentemente actualizado en todo aquilo que necesite e resulte de interese para o mellor desenvolvemento e mellora da súa actividade profesional ou empresarial.

Subárea de cooperativas de vivendas

OBXECTIVOS	LIÑAS
9.B.2- Potenciación da protección pública para as promocións cooperativas e impulso doutras formas de intercooperación.	9.B.2.c- Establecemento de canles de participación do cooperativismo de vivendas no Consello Galego de Cooperativas. 9.B.2.d- Fomento da intercooperación dentro do sector de cooperativas de vivendas, con outras clases de cooperativas.
9.B.3- Promoción de cooperativas de vivendas en réxime de alugueiro.	9.B.3.a- Promoción de cooperativas de vivendas en réxime de alugueiro.
9.B.4- Avaliación e mellora da xestión e desenvolvemento de aspectos organizativos e de regulacións específicas.	9.B.4.a- Avaliación dos sistemas de xestión nas cooperativas de vivendas. 9.B.4.c- Control do cumprimento das condicións de adxudicación para edificación en solo de protección pública.

9.b.- Subárea de Cooperativas de Vivendas

🌀 Obxectivo 9.b.2.- Potenciación da protección pública para as promocións cooperativas e impulso doutras formas de intercooperación.

▶ 9.B.2.c.- Establecemento de canles de participación do cooperativismo de vivendas no Consello Galego de Cooperativas.

Fomentando e potenciando as organizacións representativas de cooperativas de vivendas. Posibilitando a existencia de organizacións que teñan capacidade de influencia nas súas relacións externas, que representen institucionalmente de xeito eficaz ao sector, organicen servizos de interese común e, en xeral, promovan accións que contribúan a unha mellor defensa dos intereses das persoas asociadas.

Avanzando na concreción de fórmulas que permitan canalizar e integrar as achegas desta clase de cooperativas e das súas organizacións representativas ao Consello. Estas fórmulas terán como finalidade o estudo e a formulación de propostas que aborden de modo integral a súa problemática.

E facilitando que os patrimonios de solo susceptibles dun desenvolvemento residencial que poidan adscribirse ao Consello Galego de Cooperativas por obra da disolución e liquidación das Cooperativas, poidan adxudicarse e desenvolverse mediante cooperativas de vivendas.

▶ 9.B.2.d.- Fomento da intercooperación dentro do sector de cooperativas de vivendas, con outras clases de cooperativas.

Para tal obxecto deben fomentarse foros e xornadas de encontro e estudo, formando e informando aos socios doutras clases de cooperativas da figura e as

posibilidades que ofrece o cooperativismo de vivendas.

Igualmente poderá xestionarse o seu patrimonio inmobiliario a través desta figura. Asemade, propiciarase que se considere como beneficio procedente da actividade cooperativizada, cando unha cooperativa venda o seu solo destinado a unha cooperativa de vivenda para a súa correspondente promoción.

Obxectivo 9.B.3.- Promoción de cooperativas de vivendas en réxime de alugueiro.

9.B.3.a.- Promoción de cooperativas de vivendas en réxime de alugueiro.

Cómpre concretar un modelo a partir da análise das posibilidades e necesidades de creación e desenvolvemento desta figura en réxime cooperativo, e a súa incorporación nas políticas públicas de vivenda.

Para tal obxecto débese simultaneamente abrir o diálogo entre os departamentos administrativos competentes e as organizacións representativas do sector cooperativo co fin de desenvolver acertada e eficazmente esta figura.

Obxectivo 9.B.4.- Avaluación e mellora da xestión e desenvolvemento de aspectos organizativos e de regulacións específicas

9.B.4.a.- Avaluación dos sistemas de xestión nas cooperativas de vivendas.

Nas cooperativas de vivenda galegas a xestión directa da promoción por parte dos cooperativistas é moi escasamente utilizada. A presenza de xestores profesionais externos que asumen gran parte da actividade de xestión da sociedade,

con independencia das facultades de goberno e representación que competen ao consello reitor, configuran, na práctica, un tipo de xestión con perfís claramente diferenciados respecto doutras clases de cooperativas.

Procede, por tanto, avaliar os sistemas existentes, para implementar e divulgar as alternativas de mellora oportunas.

▶ 9.B.4.c.- Control do cumprimento das condicións de adjudicación para edificación en solo de protección pública.

Por parte do departamento administrativo competente, debe realizarse un seguimento do cumprimento das condicións que se tiveron en conta para a súa adjudicación, co obxecto de evitar desviacións non controladas.

Subárea de cooperativas de consumo.

OBJECTIVOS	LIÑAS
9.C.1- Divulgación específica. Defensa e protección de consumidores e usuarios.	9.C.1.a- Programas de divulgación do cooperativismo de consumo. 9.C.1.b- Representatividade dentro do Consello de Consumidores e Usuarios de Galicia. 9.C.1.c- Inclusión das cooperativas de consumo e con sección de consumo no Plan Cuadrienal de Educación para o consumo (2005/2008).
9.C.3- Intercooperación co sector produtivo.	9.C.3.a- Fomento da intercooperación.
9.C.4- Inmersión en novas tecnoloxías e consumo a través da rede.	9.C.4.a- Creación dunha área específica de consumo no “Portal Cooperativo”.

9.C.- Subárea de Consumo

🌀 Obxectivo 9.C.1.- Divulgación específica. Defensa e protección de consumidores e usuarios.

▶ 9.C.1.a.- Programas de divulgación do cooperativismo de consumo.

Especialmente difundindo un cooperativismo de consumo ecolóxico, ético, xusto e responsable, en todos os ámbitos sociais, así como o cooperativismo de consumo dentro do ámbito da cultura e do tempo libre e de servizos sociais á comunidade.

▶ 9.C.1.b.- Representatividade dentro do Consello de Consumidores e Usuarios de Galicia.

Fomentando a participación do Consello galego de Cooperativas nas comisións de consumidores correspondentes mentres a normativa vixente non habilite a súa representatividade directa, circunstancia, esta última, que queda condicionada á reforma da Lei sectorial.

▶ 9.C.1.c.- Inclusión das Cooperativas de consumo e con sección de consumo no Plan Cuadrienal de Educación para o consumo (2005/2008).

Mediante a formalización de convenios co departamento administrativo correspondente, ou mediante a incorporación a plans desenvolvidos por el. Incidindo fundamentalmente en temas formativos, tanto en ensinanza regrada como non regrada. Así mesmo estudarase a posibilidade de instrumentar parte de tal formación a través de cooperativas de consumo e de cooperativas con sección de consumo.

Obxectivo 9.C.3.- Intercooperación co sector produtivo.

9.C.3.a.- Fomento da intercooperación.

Promovendo a intercooperación entre cooperativas de consumo e as cooperativas agrarias con sección de consumo, potenciando xornadas e foros de encontro a través das asociacións de cooperativas e os órganos nas cales estean representadas, facilitando a posibilidade de cooperar conxuntamente e formalizar os acordos comerciais que resulten do seu interese.

Facilitando a intercooperación entre cooperativas de consumo e o sector produtivo cooperativo en xeral, así como co de distribución, servizos, transportes, etc..., potenciando xornadas e foros de encontro que faciliten a formalización de convenios e acordos comerciais.

Asemade débese tamén potenciar e incentivar as relacións de intercooperación en aspectos relacionados co consumo responsable. Garantindo e comercializando produtos que cumpran cos requisitos de responsabilidade e transparencia, e establecendo e publicitando boas prácticas de consumo xeral.

Obxectivo 9.C.4.- Inmersión en novas tecnoloxías e consumo a través da rede.

9.C.4.a.- Creación dunha área específica de consumo no “Portal Cooperativo”.

Con contidos específicos de carácter divulgativo, de asesoramento e documentación, así como mediante a creación dunha páxina Web que dea a coñecer as Cooperativas de consumo e con sección de consumo, informando sobre produtos, mercados, prezos, etc..., e facilitando o pedido electrónico.

104 Líneas de actuación para os anos 2005 e 2006 - 81

Área de cooperativas de servizos sociais e integración social

OBXECTIVOS	LIÑAS
10.1- Establecemento de liñas de promoción e apoio específicas, que contemplen a divulgación e formación práctica vinculada a proxectos.	10.1.a- Promoción de cursos de especialización adaptados aos distintos niveis. 10.1.b- Programa de acompañamento de novos proxectos e apoio financeiro.
10.2- Implantación de modelos organizativos e de xestión vinculados á profesionalización, á calidade e á diversificación e ampliación da oferta de servizos.	10.2.a- Validación de referentes, experiencias e implantación selectiva de modelos de servizos sociais.
10.4- Recoñecemento do labor social das cooperativas e concertación e coordinación coas administracións públicas e outras entidades para a prestación de servizos e desenvolvemento de programas de inserción.	10.4.a- Establecemento de convenios marco para a prestación de servizos sociais, incentivados financeiramente. 10.4.c- Apoio especial para as cooperativas de carácter non lucrativo.

10.- Área de Cooperativas de Servizos Sociais e Integración Social

🌀 Obxectivo 10.1.- Establecemento de liñas de promoción e apoio específicas, que contemplan a divulgación e formación práctica vinculada a proxectos.

▶ 10.1.a.- **Promoción de Cursos de especialización adaptados aos distintos niveis.**

A actividade de formación cooperativa de carácter xeral debe complementarse con accións de divulgación e formación especializada nestas áreas, enfocadas cara aos responsables técnicos e políticos que teñen ao seu cargo a planificación e seguimento de programas, así como á poboación en xeral.

Cómpre incidir singularmente nas organizacións que impulsan actividades de inserción social e laboral, así como na sensibilización do contorno familiar das persoas con dificultades de integración, mediante a elaboración de materiais, posta en contacto con experiencias exitosas e outras accións que permitan visualizar os beneficios do traballo cooperativo.

Debe potenciarse a formación en xestión especializada, dirixido a traballadores sociais e outros colectivos relacionados coa área, tales como axentes de desenvolvemento local, educadores sociais, pedagogos e psicólogos. De igual modo debe potenciarse a formación e mellora na prestación de servizos, dirixido ao propio persoal das cooperativas, socios e asalariados, así como a promotores de novos proxectos, facendo especial fincapé na formación continua, nos obradoiros de emprego e no Plan de Formación e Inserción Profesional.

▶ 10.1.b.- Programa de acompañamento de novos proxectos e apoio financeiro.

Débense impulsar e apoiar financeiramente un programa de titorías e acompañamento específico para garantir a viabilidade societaria e laboral no inicio e no desenvolvemento dos proxectos cooperativos, tanto de novo cuño como de ampliación de actividades, así como promover a asistencia técnica especializada nesta área.

Este programa debe contar con incentivos singulares para facilitar a incorporación das persoas que pertencen a colectivos de difícil inserción.

🌀 Obxectivo 10.2.- Implantación de modelos organizativos e de xestión vinculados á profesionalización, á calidade e á diversificación e ampliación da oferta de servizos.

▶ 10.2.a.- Validación de referentes, experiencias e implantación selectiva de modelos de servizos sociais.

A necesaria implantación de modelos organizativos debe partir dun profundo coñecemento e reflexión sobre as experiencias existentes, identificando aquelas prácticas que se teñen amosado como máis eficaces, para conformar modelos propios baseados en referentes tanxibles e nas achegas dos especialistas do sector.

Os modelos deben perseguir a consolidación de pactos organizativos sólidos, adecuados ás novas realidades sociais e de carácter integrador de xeito que permitan aunar a eficacia económica e o benestar social. Deben, así mesmo, incidir especialmente na mellora da oferta de servizos, que debe asentarse sobre a profesionalización da xestión e a diversificación e ampliación de actividades, incorporando aqueles medios persoais e materiais que resulten precisos para acadar un nivel óptimo de calidade.

A implantación destes modelos deberá realizarse selectiva e paulatinamente, a través de experiencias piloto que unha vez testadas e melloradas poidan estenderse ao conxunto. Deberase prestar especial atención ao deseño de ferramentas accesibles e ao desenvolvemento de mecanismos de autoavaliación, que incidan na mellora continua.

 Obxectivo 10.4.- Recoñecemento do labor social das cooperativas e concertación e coordinación coas administracións públicas e outras entidades para a prestación de servizos e desenvolvemento de programas de inserción.

 10.4.a.- Establecemento de convenios marco para a prestación de servizos sociais, incentivados financeiramente.

Unha das modalidades destes convenios marco pode consistir en facilitar o acceso aos concursos públicos das cooperativas, incentivando financeiramente aos concellos e outras entidades que removan os obstáculos que impiden o seu pleno acceso e que contemplan, entre os criterios de concesión, a avaliación da capacidade de xestión e autoorganizativa, así como aspectos de carácter social a través da inclusión da “cláusula social”.

Outras modalidades poden xurdir de proxectos e propostas concretas presentadas polas cooperativas aos responsables da prestación dos servizos sociais, así como de convenios marco con pluralidade de participantes que permitan, entre outros aspectos, a captación de recursos dos fondos de carácter social de diversas entidades, así como liñas de financiamento específico que teñan en conta as particularidades da contratación pública.

▶ 10.4.c.- Apoio especial para as cooperativas de carácter non lucrativo.

Ao abeiro do previsto na Lei de cooperativas de Galicia, cómpre desenvolver un procedemento suficientemente áxil para a cualificación como entidades de carácter non lucrativo daquelas cooperativas que acrediten o cumprimento dos requisitos necesarios. En paralelo, débense arbitrar as medidas que incentiven especialmente as cooperativas así cualificadas, nomeadamente as de integración social

104 Líneas de actuación para os anos 2005 e 2006 - 87

Área de cooperativas do mar

OBXECTIVOS	LIÑAS
11.1- Análise específica das experiencias e potencialidades por subsectores.	11.1.a- Realización dun estudo das cooperativas do mar. 11.1.b- Análise das potencialidades cooperativas por subsectores.
11.2- Divulgación e formación específica.	11.2.b- Programa de divulgación e cursos de cooperativismo para mariscadores, mariñeiros e acuicultores.
11.3- Análise e concertación de modelos organizativos e de xestión.	11.3.b- Impulso da compatibilidade entre os aspectos xurídicos-administrativos (normativa) do sector pesqueiro e as cooperativas.
11.4- Impulso de proxectos asociativos en réxime cooperativo.	11.4.a- Axuda á creación de empresas cooperativas. 11.4.c- Recoñecemento do sector cooperativo nas liñas de axuda de carácter xeral.
11.5- Estimulo para a transformación de estruturas asociativas en cooperativas.	11.5.a- Impulso dos proxectos cooperativos baseados nas estruturas asociativas. 11.5.b- Creación dunha rede titorial para a orientación e a formación dos proxectos cooperativos.

11.- Área de Cooperativas do Mar

🌀 Obxectivo 11.1.- Análise específica das experiencias e potencialidades por subsectores.

▶ 11.1.a.- Realización dun estudo das cooperativas do mar.

O descoñecemento xeral sobre o cooperativismo no mar dá pé a aproximacións desde o tópicu ou o prexuízo, con continuas referencias a experiencias cooperativas negativas. Son valoracións non apoiadas por traballos documentados que, dende o rigor analítico, acheguen suficientes coñecementos e elementos de xuízo, sen que a experiencia acumulada poida servir para afianzar e potenciar a presenza das cooperativas no sector do mar en xeral.

Realizar un estudo do cooperativismo no mar, tanto no que se refire ás experiencias positivas, non por reducidas menos importantes, de cooperativas que lograron afianzarse e ser referentes na súa área, como algunhas das experiencias fracasadas, para determinar as causas e motivos de tales fracasos, é un elemento que vai achegar información e argumentos para poder fomentar a presenza cooperativa no mar. Ofrecendo referentes para a consolidación de experiencias a partir dos éxitos e as melloras conseguidas, e servindo de guía para evitar e corrixir as deficiencias constatadas.

▶ 11.1.b.- Análise das potencialidades cooperativas por subsectores.

O sector do mar está formado por un conxunto de subsectores diversos na súa composición social, na súa actividade económica (dende actividades produtivas puras a prestación de servizos), e nas fórmulas xurídicas de organización (desde persoas físicas que actúan como autónomos a persoas xurídicas, asociacións profe-

sionais e outras). O achegamento do cooperativismo ao sector debe adecuarse ás situacións específicas derivadas desta diversidade.

Dispoñer dun mapa de potencialidades e obstáculos de cada subsector que conforman o sector do mar en Galicia, é unha ferramenta esencial para a cometer un programa de fomento do cooperativismo. As posibilidades de axeitar a cada subsector as accións que se emprendan, priorizar as actuacións entre subsectores e aproveitar as sinerxías entre as actuacións e subsectores, van permitir unha maior eficacia e eficiencia das actuacións.

Obxectivo 11.2.- Divulgación e formación específica.

11.2.b.- Programa de divulgación e cursos de cooperativismo para mariscadores, pescadores e acuicultores.

O primeiro paso para facilitar a creación dunha cooperativa, é o coñecemento de que é e como funciona, máis entre colectivos onde están asentados certos prexuízos sobre elas.

A divulgación e a formación debe permitir comparar a fórmula con outras alternativas e valorar as súas vantaxes e inconvenientes. En suma, avaliar a súa achega para a solución dos problemas deses grupos.

🎯 Obxectivo 11.3.- Análise e concertación de modelos organizativos e de xestión.

▶ 11.3.b.- Impulso da compatibilidade entre os aspectos xurídicos-administrativos (normativa) do sector pesqueiro e as cooperativas.

O sector pesqueiro, é un sector moi regulamentado no seu funcionamento, tanto no que atinxe ao acceso á actividade como o seu desenvolvemento diario. Esta regulamentación establece marcos normativos de desenvolvemento das actividades con necesidade de licenzas e títulos habilitantes para o seu exercicio, limitacións para a súa transmisión, e outras condicións que, en principio, poden parecer contrarias aos principios da fórmula cooperativa.

Este conxunto normativo é só en aparencia desincentivador da fórmula cooperativa, en tanto que, en realidade, a propia norma considera a fórmula cooperativa como unha fórmula axeitada e preferente para moitas actividades. A ampla e extensa normativa tanto do sector pesqueiro como das cooperativas e a súa especificidade, fai que haxa un amplo descoñecemento do engarce das dúas normas e dos campos de actuación que permite. É necesario, xa que logo, poñelo en claro e definilo para eliminar as posibles barreiras que dificultan o desenvolvemento cooperativo e para que, en definitiva, a fórmula cooperativa poida transformarse nunha realidade no sector pesqueiro.

Isto permitirá definir modelos posibles de concertación das fórmulas cooperativas coas necesidades e posibilidades do sector pesqueiro, unha ferramenta que posibilitará o impulso cooperativo no sector.

Obxectivo 11.4.- Impulso de proxectos asociativos en réxime cooperativo.

11.4.a.- Axuda á creación de empresas cooperativas.

As características específicas do sector mar e das cooperativas que se encadran neste sector, fan necesaria a creación de liñas de apoio á creación destas empresas encadrándose na PCP europea.

É necesario facilitar e impulsar un sistema de financiamento específico, que constituirá un dos piares para a creación de empresas cooperativas, encadrado na PCP e aproveitando os recursos financeiros que o IFOP pode achegar para a creación de empresas.

11.4.c.- Recoñecemento do sector cooperativo nas liñas de axuda de carácter xeral.

A pequena presenza do sector cooperativo no sistema produtivo pesqueiro en Galicia, fai que as cooperativas non se vexan como unha empresa con capacidade e potencial para o desenvolvemento de proxectos de investimento en igualdade de condicións coas outras empresas.

Inverter esta situación demanda contemplar de maneira expresa as cooperativas como posibles beneficiarias nas convocatorias de axudas da administración, mesmo introducindo criterios de priorización ao seu favor na súa concesión que, sen detrimento da igualdade de oportunidades, recoñezan o seu carácter social e participativo e o seu valor engadido como promotoras do desenvolvemento económico-social.

Adicionalmente facer visible a fórmula cooperativa ao figurar de maneira específica como posible beneficiario nas liñas de axuda implica lanzar unha mensaxe de aceptación da fórmula como unha alternativa posible.

Obxectivo 11.5.- Estímulo para a transformación de estruturas asociativas en cooperativas.

11.5.a.- Impulso dos proxectos cooperativos baseados nas estruturas asociativas.

A existencia no sector pesqueiro de importantes colectivos organizados a través de agrupacións sectoriais nas confrarías de pescadores e asociacións profesionais, que contan cunha estrutura de funcionamento case cooperativa, fai posible que moitos destes colectivos poidan utilizar a fórmula cooperativa cando asuman novos retos de integración de actividades, que demandan unha fórmula empresarial para a súa xestión. A posta en marcha destes proxectos debe apoiarse para acadar non só os obxectivos económicos marcados senón para manter o seu carácter social que outras fórmulas non permitirían.

A utilización do cooperativismo como unha saída natural nestas situacións, debe ser potenciado mediante axudas á realización destes proxectos. Particularmente debe promoverse a realización de programas piloto de utilización da fórmula cooperativa por parte das estruturas asociativas.

11.5.b.- Creación dunha rede titorial para a orientación e a formación dos proxectos cooperativos.

As características e tradicións organizativas de amplos colectivos do sector mar/pesca fan que sexa moi difícil consolidar os cambios en calquera dos aspectos da actividade. A promoción do cambio debe acompañarse de redes de apoio mediante axudas e persoas que tendo a confianza do colectivo, poidan informalo e acompañalo neste proceso e facilitarlles os medios necesarios para a súa consolidación.

As necesidades de apoio ás cooperativas non se limitan á dotación de medios económicos senón que se estenden a información, formación, elaboración de proxectos, a súa avaliación, apoio á súa tramitación, e a posibilidade de incorporar persoal técnico tanto nas áreas xerenciais e de xestión, como nas produtivas.

A posibilidade de realizar todos estes apoios de xeito concertado a través dunha rede titorial, favorece a súa eficacia e permite o transvase de experiencias para o fomento cooperativo. O persoal da rede debe colaborar na contratación por parte das cooperativas do persoal preciso para o seu desenvolvemento (técnico, produtivo e xerencial).

104 Líneas de actuación para os anos 2005 e 2006 - 95

Área de monte e cooperativas

OBXECTIVOS	LIÑAS
12.1- Elaboración, divulgación e implantación de modelos cooperativos para a produción madeireira sostible en montes de particulares.	12.1.a- Elaboración de modelos cooperativos e/ou organizativos adaptados ás características da xestión forestal sostible de propietarios individuais. 12.1.c- Priorización da fórmula cooperativa no outorgamento de axudas públicas relacionadas coa produción forestal.
12.2- Fomento e implantación das cooperativas na comercialización da madeira.	12.2.a- Creación e apoio dun grupo de promotores para a organización e dinamización da cooperativa de comercialización da madeira.
12.3- Impulso dunha maior presenza das cooperativas na xestión sostible do monte.	12.3.a- Impulso económico ao fomento e promoción das cooperativas, coa finalidade de fortalecelas empresarialmente. 12.3.b- Impulso e adaptación da formación ás novas formas de organización do traballo e da produción forestal.
12.5- Artellamento dunha maior colaboración das comunidades de montes e as cooperativas.	12.5.a- Análise das potencialidades e sinerxías entre as comunidades de montes veciñais en man común e as cooperativas en xeral.

12.- Área de Monte e Cooperativas

🌀 Obxectivo 12.1.- Elaboración, divulgación e implantación de modelos cooperativos para a produción madeireira sostible en montes de particulares.

▶ 12.1.a.- **Elaboración de modelos cooperativos e/ou organizativos adaptados ás características da xestión forestal sostible de propietarios individuais.**

Mediante a creación dun grupo de traballo multidisciplinar integrado por expertos da Consellería de Medio Ambiente, conxuntamente con outros especialistas en aspectos cooperativos, en técnicas de silvicultura, e en socioloxía rural, para a elaboración de propostas.

Débese desenvolver tamén un programa de colaboración entre as administracións e coas asociacións, comunidades de montes e cooperativas interesadas que estean dispostas a testar e poñer en marcha experiencias piloto cos modelos propostos. O programa deberá contemplar a implementación de modelos -prestarase especial atención aos montes de varas na posta en marcha de cooperativas de produción forestal- e unha avaliación das causas de éxito ou fracaso de cada modelo.

Asinaranse programas de colaboración en caso de éxitos na implantación, incentivando a súa divulgación.

▶ 12.1.c.- **Priorización da fórmula cooperativa no outorgamento de axudas públicas relacionadas coa produción forestal.**

Esta priorización implicará que os procesos de agrupación da produción forestal de tipo permanente baixo a fórmula cooperativa perciban unha porcentaxe significa-

tivamente maior de axuda que as actualmente estipuladas sempre que se asocien os propietarios individuais para a xestión sostible de masas forestais. Estas axudas deben ser complementadas por outras de tipo formativo e para a promoción das cooperativas.

🎯 Obxectivo 12.2.- Fomento e implantación das cooperativas na comercialización da madeira.

▶ 12.2.a.- Creación e apoio dun Grupo de Promotores para a organización e dinamización da cooperativa de comercialización da madeira.

Deberá contar coa integración de colectivos diversos (propietarios forestais interesados, asociacións forestais, cooperativas agrarias, comunidades de montes veciñais en man común,...), e con apoios ao seu labor xestor.

Para o desenvolvemento do seu labor xuntará toda a información dispoñible sobre as demandas dos clientes ou consumidores da madeira, coa finalidade de guiar os promotores e produtores por ese camiño. E fixará os diferentes modelos organizativos para a comercialización da madeira, encamiñándose cara á posta en marcha da iniciativa.

🎯 Obxectivo 12.3.- Impulso dunha maior presenza das cooperativas na xestión sostible do monte.

▶ 12.3.a.- Impulso económico ao fomento e promoción das cooperativas, coa finalidade de fortalece-las empresarialmente.

Mediante, entre outras, a priorización decidida das cooperativas de traballo asociado nos baremos de puntuación para acceder aos contratos de obras públicas

e axudas da administración autonómica. Favorecendo a vinculación das cooperativas e traballadores forestais co terreo obxecto da actividade silvícola á hora de elixir as empresas executoras dos traballos. Neste eido, e particularmente, priorizarase por parte das administracións o emprego dos modelos cooperativos para realizar os traballos forestais, naquelas comunidades de montes que posúen monte arborado en produción conveniadas coa Consellería de Medio Ambiente da Xunta de Galicia.

Así mesmo débese promover entre os propietarios forestais (grandes propietarios e pequenos agrupados) a implantación das cooperativas de utilización de maquinaria forestal (modelo CUMA).

O impulso e implantación das cooperativas de traballo asociado do eido forestal na súa prestación de servizos aos pequenos propietarios debe ser contemplada dende a óptica da certificación forestal rexional. Promoverase asemade a realización dun estudo específico sobre o cooperativismo de traballo asociado dedicadas a xestión sostible do monte, para coñecer as claves de éxito e as posibles razóns para o fracaso.

É básica a coordinación de todas as actividades que xera un modelo de xestión sostible co fin de maximizar todos os seus beneficios.

► 12.3.b.- Impulso e adaptación da formación ás novas formas de organización do traballo e da produción forestal.

Mediante a ampliación e promoción do ciclo formativo da formación profesional con apoio decidido á cualificación e formación de traballadores forestais (novas tecnoloxías forestais, manexo de procesadoras, novas formulacións de produción, a certificación forestal,...) e formación en cooperativismo.

 Obxectivo 12.5.- Artellamento dunha maior colaboración das comunidades de montes e as cooperativas.

 12.5.a.- *Analise das potencialidades e sinerxias entre as Comunidades de Montes e as Cooperativas en xeral.*

Mediante a Constitución dun grupo de traballo que propoña alternativas para facilitar que as cooperativas (cooperativas forestais, de comercialización e de traballo asociado) axuden a superar certas limitacións das comunidades de montes á hora de actuar no tráfico mercantil laboral e fiscal, flexibilizando certos aspectos delas coa finalidade de facelas máis operativas.

E, máis amplamente, identificando as condicións e circunstancias en que as dúas fórmulas poden complementarse.

40 Liñas de actuación para o ano 2005

ÁREA	LIÑAS DE ACTUACIÓN
<p>▶ 1.- Área de Desenvolvemento Empresarial</p>	<p>1.1.a Axudas para o acompañamento na creación e consolidación de empresas cooperativas.</p> <p>1.1.b Promoción de Gabinetes de orientación e desenvolvemento de proxectos e titores especializados.</p> <p>1.4.b Promoción de asistencia técnica específica para os procesos de integración</p>
<p>▶ 2.- Área de Desenvolvemento Societario</p>	<p>2.2.b Promoción de axudas para a tutoría e acompañamento específico para garantir a viabilidade societaria</p> <p>2.4.d Fomento da incorporación de novos socios en cooperativas</p>
<p>▶ 3.- Área de Divulgación, Educación, Formación e Investigación</p>	<p>3.1.a Creación dunha unidade técnica en materia de formación</p> <p>3.1.f Optimización do uso dos Fondos de formación e promoción das cooperativas.</p> <p>3.2.b Incremento da presenza do cooperativismo na rede a través do uso das novas tecnoloxías.</p> <p>3.2.c Elaboración de materiais como soporte e ferramenta das actuacións de difusión.</p> <p>3.2.d Fomento de xornadas, seminarios, certames e actividades de difusión e proxección do cooperativismo.</p>

ÁREA	LIÑAS DE ACTUACIÓN
<p>▶ 4.- Área de Emprego e Desenvolvemento Territorial</p>	<p>4.1.a Creación dun observatorio cooperativo.</p> <p>4.1.b Creación dunha Bolsa de traballo cooperativo e de posta en común de iniciativas.</p> <p>4.2.b Creación dunha rede local estable para a promoción cooperativa.</p>
<p>▶ 5.- Área de Financiamento e Xestión Financeira</p>	<p>5.1.c. Transparencia na información</p> <p>5.4.b Asesoramento para a avaliación específica de riscos das sociedades cooperativas</p>
<p>▶ 6.- Área de Consolidación Institucional</p>	<p>6.1.a Dotación do Consello Galego de Cooperativas</p> <p>6.2.b Análise e deseño de novas fórmulas de promoción e seguimento dos programas actuais e dos xurdidos do Plan Estratégico</p> <p>6.4.a Coordinación das accións administrativas e das medidas de apoio ao cooperativismo</p> <p>6.5.c Elaboración, actualización e publicación de Directorios e activación do Mapa de cooperativas</p>

40 Liñas de actuación para o ano 2005 - 103

ÁREA	LIÑAS DE ACTUACIÓN
<p>▶ 7.- Área de Cooperativas Agrarias e de Explotación Común</p>	<p>7.1.a Elaboración, divulgación e posta en marcha dun Programa para o redimensionamento do cooperativismo agrario en Galicia</p> <p>7.4.a Promoción da transformación e comercialización</p> <p>7.5.b Potenciación das axudas para novos servizos que presten as cooperativas agrarias aos seus socios</p>
<p>▶ 8.- Área de Cooperativas que Asocian Traballo</p>	<p>8.1.b Elaboración do Estatuto do socio traballador</p> <p>8.2.b Adecuación do nivel de contratación ás necesidades das cooperativas e á realidade do mercado</p> <p>8.4.a Promoción do proceso de integración de estruturas representativas</p>
<p>▶ 9.f.- Subárea de Servizos e Transportes</p>	<p>9.A.3.b Fomento da fórmula societaria cooperativa no sector do transporte</p> <p>9.A.4.b Elaboración dunha páxina WEB con información dos produtos, mercados e servizos, tanto dirixidos a terceiros como a socios. (INTERNET E INTRANET).</p>

ÁREA	LIÑAS DE ACTUACIÓN
▶ 9.B.- Subárea de Vivendas	9.B.3.a Promoción de cooperativas de vivendas en réxime de alugueiro 9.B.4.c Control do cumprimento das condicións de adxudicación para edificación en solo de protección pública.
▶ 9.C.- Subárea de Consumo	9.C.1.c Inclusión das Cooperativas de consumo e con sección de consumo no Plan Cuadrienal de Educación para o consumo (2005/2008) 9.C.4.a Creación dunha área específica de consumo no "Portal Cooperativo"
▶ 10.- Área de Cooperativas de Servizos Sociais e Integración Social	10.1.a Promoción de Cursos de especialización adaptados aos distintos niveis. 10.1.b Programa de acompañamento de novos proxectos e apoio financeiro 10.4.a Establecemento de convenios marco para a prestación de servizos sociais, incentivados financeiramente

40 Liñas de actuación para o ano 2005 - 105

ÁREA	LIÑAS DE ACTUACIÓN
<p>▶ 11.- Área de Cooperativas do Mar</p>	<p>11.1.a Realización dun estudo das cooperativas do mar.</p> <p>11.2.b Programa de divulgación e cursos de cooperativismo para mariscadores, pescadores e acuicultores.</p> <p>11.5.b Creación dunha rede titorial para a orientación e a formación dos proxectos cooperativos.</p>
<p>▶ 12.- Área de Monte e Cooperativas</p>	<p>12.1.a Elaboración de modelos cooperativos e/ou organizativos adaptados ás características da xestión forestal sostible de propietarios individuais</p> <p>12.2.a Creación e apoio dun Grupo de Promotores para a organización e dinamización da cooperativa de comercialización da madeira</p> <p>12.5.a Análise das potencialidades e sinerxías entre as Comunidades de Montes e as Cooperativas en xeral.</p>

